

STRATEŠKI NAČRT KULTURNEGA DOMA KRŠKO 2025 - 2029

September 2025

KAZALO

1	UVOD	5
2	SPLOŠNO O KULTURNEM DOMU KRŠKO IN NJEGOVI ORGANIZIRANOSTI	7
2.1	PRAVNE PODLAGE ZA POSLOVANJE	7
2.2	DEJAVNOSTI ZAVODA	7
2.3	ORGANI ZAVODA	8
2.4	SEDEŽ IN LOKACIJE ZAVODA	8
2.5	OKOLJE, V KATEREM DELUJEMO	9
2.6	STANOVSKA ZDRUŽENJA IN STRATEŠKA PARTNERSTVA	9
2.7	KLJUČNI REZULTATI V OBDOBJU 2020 - 2024	11
2.8	PROMOCIJA DEJAVNOSTI, ODNOSI Z JAVNOSTMI	13
3	POSŁANSTVO IN VIZIJA KULTURNEGA DOMA KRŠKO	14
4	PREDNOSTI, SLABOSTI / PRILOŽNOSTI, NEVARNOSTI	15
5	STRATEŠKI CILJI 2025-2029	17
6	PROGRAMSKE USMERITVE ENOTE KULTURNI DOM KRŠKO 2025 - 2029	18
6.1	PROGRAM UPRIZORITVENIH UMETNOSTI	19
6.2	PROGRAM GLASBENIH UMETNOSTI	20
6.3	FILMSKI PROGRAM IN PROGRAMI AVDIOVIZUALNE UMETNOSTI	20
6.4	IZOBRAŽEVALNI PROGRAM: HUMANISTIKA IN POLJUDNA ZNANOST	21
6.5	SODELOVANJE Z LJUBITELJSKIMI KULTURNIMI USTVARJALCI	22
7	PROGRAMSKE USMERITVE MUZEJSKE IN GALERIJSKE DEJAVNOSTI 2025 - 2029	23
7.1	ORGANIZACIJA MUZEJSKE JAVNE SLUŽBE V MESTNI OBČINI KRŠKO	23
7.2	EVIDENTIRANJE, DOKUMENTIRANJE, VREDNOTENJE, HRAMBA, DIGITALIZACIJA MUZEJSKIH PREDMETOV IN GRADIVA	25
7.3	PROUČEVANJE IN RAZISKOVANJE	26
7.4	RAZSTAVNI PROGRAMI MUZEJSKIH ENOT 2025 - 2029	29
7.5	OBRAZSTAVNI IN IZOBRAŽEVALNI (PEDAGOŠKI IN ANDRAGOŠKI) PROGRAMI	32
7.6	VSESLOVENSKE MUZEJSKE AKCIJE IN POPULARIZACIJSKI PROGRAMI	33
7.7	PUBLICISTIČNA DEJAVNOST	33
8	TRŽNE DEJAVNOSTI ENOT	34
9	TEKOČE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE TER PLAN INVESTICIJ 2025 - 2029	35
10	KADRI IN KADROVSKA POLITIKA 2025 - 2029	39
11	FINANČNI OKVIR 2025 - 2029	41
12	KAZALNIKI USPEHA	42

OSNOVNI PODATKI ZAVODA

Naziv: Kulturni dom Krško

Sedež: Trg Matije Gubca 2, 8270 Krško

Matična številka: 5096944000

Šifra osnovne dejavnosti po SKD,
pod katero je zavod vpisan v poslovni register: 90.310

ID št. za DDV: SI30027110

IBAN: EZR 0110 0600 0029 608 (Banka Slovenije)

Katalog informacij javnega značaja: dostopen na spletnem naslovu: <https://www.kd-krsko.si/onas/osnovni-podatki>

Odgovorna oseba: Darja Planinc, direktorica

Telefon: 07 488 01 90

E-pošta: info@kd-krsko.si

Spletne strani:

- www.kd-krsko.si
- www.mestnimuzejkrsko.si
- www.galerijakrsko.si
- www.gradrajhenburg.si

Družbena omrežja

facebook/Galerija-Krško <https://www.facebook.com/Galerija-Krško>

instagram/galerijakrsko <https://www.instagram.com/galerijakrsko/>

facebook/Grad-Rajhenburg <https://www.facebook.com/Grad-Rajhenburg>

instagram/gradrajhenburg <https://www.instagram.com/gradrajhenburg/>

facebook/mestni.muzej <https://www.facebook.com/mestni.krsko>

instagram/mestnimuzejkrsko <https://www.instagram.com/mestnimuzejkrsko/>

facebook/Kulturni-Dom-Krško <https://www.facebook.com/Kulturni-dom-Krško>

instagram/kulturnidomkrsko <https://www.instagram.com/kulturnidomkrsko/>

youtube/Kulturni dom Krško https://www.youtube.com/channel/UCAiwalQ4vtzhWrCLwRFc_gQ

KULTURNI DOM KRŠKO

LOKACIJA NA NASLOVU: TRG MATIJE GUBCA 2, 8270 KRŠKO

TELEFON: (07) 488 01 90

E-POŠTA: INFO@KD-KRSKO.SI

MESTNI MUZEJ KRŠKO IN MENCINGERJEVA HIŠA

LOKACIJA NA NASLOVU: VALVASORJEVO NABREŽJE 4, KRŠKO

TELEFON: (07) 492 11 00, 051 390 658

E-POŠTA: INFO@MESTNIMUZEJKRSKO.SI

GALERIJA KRŠKO

LOKACIJA NA NASLOVU: VALVASORJEVO NABREŽJE 4, KRŠKO

TELEFON: (07) 492 11 00, 051 390 658

E-POŠTA: INFO@GALERIJAKRSKO.SI

HOČEVARJEV MAVZOLEJ

LOKACIJA NA NASLOVU: NN, MESTNI PARK

TELEFON: (07) 492 11 00, 051 390 658

E-POŠTA: INFO@MESTNIMUZEJKRSKO.SI

GRAD RAJHENBURG

LOKACIJA NA NASLOVU: CESTA IZGNANCEV 3, BRESTANICA

TELEFON: (07) 620 42 16, 051 390 648

E-POŠTA: INFO@GRADRAJHENBURG.SI

1 UVOD

Kulturni dom Krško je bil slovesno odprt 15. oktobra 1977, ustanovljen kot samostojna institucija na področju kulture in izobraževanja. Ustanoviteljske pravice je leta 2003 od Krajevne skupnosti Krško prevzela takratna Občina Krško, danes Mestna občina Krško.

Področje dejavnosti zavoda se je vse od takrat širilo in krepilo, s prenovo ključnih objektov kulturne dediščine v mestnem jedru Krškega in v zaledju, v Brestanici, ki jim je bilo potrebno dati primerno vsebino, se je dejavnost iz primarne dejavnosti kulturnih domov razširila na področje muzejske in galerijske dejavnosti.

Primarno poslanstvo Kulturnega doma Krško je zagotavljanje dostopnosti kakovostnih kulturno-umetniških programov in vsebin kot javnih kulturnih dobrin kar najširšemu krogu uporabnikov, v prvi vrsti lokalni skupnosti in v njej živečim prebivalcem, nato obiskovalcem od drugod. Z obsegom in vrsto programov ter od kod vse prihajajo obiskovalci, pa se vendarle potrjuje, da zavod presega občinski pomen.

Ta potencial Krškega je vredno izkoristiti, v luči statusa mestne občine in najbrž bodočega središča formalno ustanovljene regije Posavje, zato je naše delovanje usmerjeno k temu, **da se zavod še odločneje razvija tudi v smeri osrednjega kulturnega centra regije Posavje, s tem pa tudi kot eden osrednjih javnih zavodov na področju kulture v državi.**

V kontekstu delovanja v lokalnem okolju se poslanstvo zavoda uresničuje predvsem z oblikovanjem programov, ki v lokalno okolje prinašajo vsebine, ki bi bile sicer prebivalcem mestne občine Krško in regije Posavje težje dostopne, saj bi brez programov Kulturnega doma Krško morali kakovostno umetnost obiskovati drugje, zlasti v večjih slovenskih mestih, kjer deluje velika večina profesionalnih ustvarjalcev. Zagotovo pa med poslanstvo javnega zavoda sodi tudi omogočanje pogojev za predstavitev ustvarjalnosti lokalnih ljubiteljskih ustvarjalcev, kar Kulturni dom Krško uresničuje skozi programsko sodelovanje, z zagotavljanjem cenovne dostopnosti javne kulturne infrastrukture in s profesionalno tehnično podporo vsem njihovim dogodkom.

V Kulturnem domu Krško tudi za to strateško obdobje 2025 – 2029 načrtujemo pester nabor vsebin in popularizacijskih programov, da bi najprej v občanih prebudili navdušenje nad odkrivanjem identite prostora in s tem njih samih. Potrdilo se je, da smo posamezniki šele takrat prepričljivejši sogovorniki in promotorji kulturne ponudbe, ko jo najprej sami dobro poznamo in jo v zadostni meri obiskujemo. Tako kot naravne danosti prostora je tudi naša pretekla in polpretekla zgodovina dejstvo, ki jo je potrebno verodostojno predstaviti obiskovalcu. To je primarna naloga muzejev, in naš pri tem ni izjema. V tem, kar je resnično zaznamovalo prostor, moramo iskati navdih in »všečnost«, danes je »dober« obiskovalec tisti, ki išče izvirnost. **Le izvirni bomo zanimivi in drugačni od povprečja.**

V ta namen bomo na različne načine obeležili številne pomembne dogodke, izpostavili osebnosti in dosežke, katerih obletnice zapadejo v tem 5-letnem obdobju, med posebej izpostavljenimi bodo tudi:

- 60 - letnica sistematičnega predstavljanja likovne umetnosti v Galeriji Krško, v letu 2026
- 550 - letnica pridobitve mestnih pravic mesta Krško – v marcu 2027 in
- 50 - letnica Kulturnega doma Krško – oktobra 2027.

V sila čudnih in zahtevnih časih, ki jih živimo in se kažejo tudi v prihodnosti, si bomo prizadevali, da bi umetnost in kultura oddigrala pomembno vlogo tudi pri preventivi in promociji zdravja in dobrega počutja občanov, zato se s tem namenom že danes povezujemo z različnimi deležniki v prostoru. Številni primeri dobrih praks v evropskem in širšem mednarodnem prostoru kažejo, da lahko s kulturnimi

vsebinami, ki promovirajo zdravo življenje, spodbujamo različne ciljne skupine k skrbi za zdravje, z vključevanjem posameznikov v kulturne dejavnosti pa krepimo zdrav življenjski slog, podpiramo socialno vključenost in odpiramo vrata ranljivim ciljnim skupinam.

Raznolika kulturna ponudba in imenitno prenovljena nepremična kulturna dediščina in z vsebino napolnjeni muzejski prostori pa so seveda potencial tudi za razvoj t.i. kulturnega turizma, zato bomo nadaljevali in še krepili sodelovanje z drugimi javnimi subjekti, pristojnimi za turizem na lokalni in regionalni ravni (snovanje skupnih produktov, promocija) in s turističnim gospodarstvom, v interesu katerega bi morale biti trženje kulturnih produktov na ciljnih trgih. Kulturni turist ni kar vsak, ki kupi vstopnico za koncert ali obisk muzeja, skupaj si bomo lažje odgovorili na vprašanje, kdo, ki obišče Krško, Posavje, pa vendarle to je.

Kulturni dom Krško bo skozi raznovrstne kulturno-umetniške programe v prihodnjih letih še okrepil in upravičil vlogo osrednjega kulturnega središča mestne občine Krško in regije Posavje, pri tem mu bodo vodilo vrednote, kot so odprtost, dostopnost, ustvarjalnost, sodelovanje, kakovost in trajnost.

2 SPLOŠNO O KULTURNEM DOMU KRŠKO IN NJEGOVI ORGANIZIRANOSTI

V skladu z Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Kulturni dom Krško, Ur.l.RS št. 8/2020 s spremembami in dopolnitvami, je ta ustanovljen z namenom nemotenega in trajnega zagotavljanja pogojev za ustvarjanje, posredovanje in varovanje kulturnih dobrin, ki se na trgu ne zagotavljajo v zadostnem obsegu ali kakovosti, in z namenom **zagotavljanja dostopnosti raznovrstnih kulturnih dobrin najširšemu krogu uporabnikov na območju Mestne občine Krško.**

2.1 PRAVNE PODLAGE ZA POSLOVANJE

Poslovanje javnega zavoda in dejavnosti, ki jih izvaja, določa več zakonskih in iz njih izhajajočih podzakonskih aktov in predpisov, naštevamo le temeljne:

- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK) -
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Kulturni dom Krško Ur. l. RS, št. 8/20 s spremembami in dopolnitvami,
- predpisi s področja delovanja kulturnih domov, muzejev, galerij, predpisi s področja varstva kulturne dediščine – konec leta 2024 je bil v javna razpravo posredovan predlog novega zakona o varovanju kulturne dediščine (ZVKD)
- predpisi s področja javnih zavodov,
- predpisi s področja finančnega poslovanja,
- predpisi s področja izvrševanja proračunov,
- predpisi s področja sistema plač v javnem sektorju – sprejet nov Zakon o skupnih temeljnih sistema plač v javnem sektorju (ZSTSPJS) in podzakonski akti ter aneksi kolektivni pogodbi za kulturne dejavnosti
- predpisi s področja varnosti in zdravja pri delu,
- predpisi s področja varstva osebnih podatkov
- predpisi s področja požarne varnosti
- predpisi s področja dostopnosti do spletišč in v povezavi z ranljivimi ciljnim skupinami, kibernetске varnosti idr.
- kolektivne pogodbe za javni sektor, negospodarske in kulturne dejavnosti.
- druga na področje delovanja zavoda vezana zakonodaja.

2.2 DEJAVNOSTI ZAVODA

Osnovna dejavnost, pod katero se vodi zavod v poslovnem registru, je dejavnost po SKD 90.310 - obratovanja objektov za kulturne prireditve, poleg te pa med osnovne dejavnosti v okviru javne službe sodita še muzejska in galerijska dejavnost ter s tem povezano varstvo kulturne dediščine. Šifre in nazivi dejavnosti so usklajeni z zadnjo veljavno Standardno klasifikacijo dejavnosti. Podrobneje so vse dejavnosti zavoda navedene v odloku o ustanovitvi s spremembami in dopolnitvami, zato jih v tem dokumentu ne najavamo.

Večinski delež sredstev za izvajanje javne službe (stroški dela, obratovalni stroški, programi, tekoče in investicijsko vzdrževanje) pogodbeno zagotavlja ustanoviteljica na podlagi sprejetega letnega ali večletnega proračuna, del sredstev za programe v javnem interesu pa zavod pridobi tudi sam, in sicer iz nejavnih prihodkov za izvajanje javne službe (tj. vstopnina, kotizacije za pedagoško-izobraževalne

programe in delavnice, donacije/sponzorska sredstva, prihodki iz naslova uporabe prostorov, opreme in storitev KDK, ki se v celoti namenjanju kritju dejavnosti javne službe).

2.3 ORGANI ZAVODA

Organe in njihove pristojnosti določa uvodoma naveden odlok. Organi zavoda so:

- direktor,
- svet zavoda,
- strokovni svet.

Organi zavoda zagotavljajo poslovanje zavoda v skladu z veljavnimi predpisi in odgovarjajo za zakonitost poslovanja zavoda.

Aktualna direktorica zavoda je Darja Planinc, univ. dipl. ekonomistka.

Aktualni člani sveta zavoda so:

- predstavniki ustanoviteljice: Tajana Dvoršak, Jožica Žokalj, Silvo Krošelj
- predstavnik zainteresirane javnosti: Boštjan Arh (predsednik)
- predstavnik zaposlenih: Žiga Kump.

Strokovni svet:

- Nataša Robežnik, direktorica Muzeja novejše in sodobne zgodovine Slovenije, za področje muzejske dejavnosti (MNSZS; muzej, pristojen za razstavnega programa trapisti, izgnanci, kazenske ustanove na gradu Rajhenburg)
- Uroš Korenčan, direktor Lutkovnega gledališča Ljubljana, za področje dejavnosti kulturnega doma
- Petra Čeh, direktorica Koroške galerije likovnih umetnosti (KGLU), za področje galerijske dejavnosti
- predstavnik zaposlenih:
 - o dr. Helena Rožman, muzejska svetnica, kustosinja muzejskih enot KDK, in
 - o Žiga Kump, vodja programa za področje dejavnosti kulturnega doma.

2.4 SEDEŽ IN LOKACIJE ZAVODA

Sedež zavoda je v Krškem, na naslovu Trg Matije Gubca 2.

Lokacije, na katerih zavod opravlja svojo dejavnost:

- Kulturni dom Krško in ploščad pred njim,
- Mestni muzej Krško, Hočevarjev mavzolej in v delu Mencingerjeve hiše
- Galerija Krško
- Grad Rajhenburg z Moserjevo hišo in pripadajočimi zemljišči.

Upravljanje večine teh prenovljenih objektov, ki so vpisani v Register nepremične kulturne dediščine kot spomeniki lokalnega pomena (Valvasorjev kompleks, Mencingerjeva hiša, Galerija Krško, Hočevarjev mavzolej) ali pa državnega pomena (grad Rajhenburg s pripadajočo Moserjevo hišo), je bilo preneseno na Kulturni dom Krško, ki je kot upravljavec vpisan tudi v javno evidenco Geodetske uprave RS. Kulturni dom Krško izvaja svojo muzejsko dejavnost v delu Mencingerjeve hiše, ni pa tudi formalni upravljavec muzejskih prostorov v objektu.

2.5 OKOLJE, V KATEREM DELUJEMO

Kulturni dom Krško je osrednji in največji javni zavod, ki uresničuje javni interes na področju kulture v mestni občini Krško in v regiji Posavje. **Glede na raznovrstnost dejavnosti, število dogodkov in število obiskovalcev postaja Kulturni dom Krško ne le osrednja regijska kulturna institucija, temveč tudi največja med Ljubljano in Zagrebom.** Z vidika števila enot in raznovrstnosti njihovih dejavnosti pa sodi zavod med kompleksnejše kulturne institucije v slovenskem prostoru.

Primarno se dejavnost kulturnih domov, ki obsega izvajanje programov in projektov ter posredovanje umetniške ustvarjalnosti in poudarjanje na področju uprizoritvenih, glasbenih, vizualnih, avdiovizualnih, filmskih in drugih umetnosti ter novih medijev, izvaja na sedežu Kulturnega doma Krško, predvsem v poletnem in jesenskem času pa tudi na lokacijah Grad Rajhenburg, Mestni muzej Krško in Mencingerjeva hiša.

Muzejske enote zavoda opravljajo lokalno muzejsko javno službo na/za območje mestne občine Krško. V tem prostoru se izvaja tudi muzejska služba za področja arheologije, zgodovine, umetnostne zgodovine in etnologije s strani pooblaščenega regijskega muzeja, to je Posavski muzej Brežice, za področje likovne umetnosti pa državno javno službo muzejev in galerij opravlja Galerija Božidar Jakac Kostanjevica na Krki.

Na gradu Rajhenburg opravlja državno javno službo Muzej novejšje in sodobne zgodovine Slovenije, in sicer v okviru 3 stalnih postavitev oz. razstav: Trapisti v Rajhenburgu, Slovenski izgnanci 1941–1945 in Kazenske ustanove na gradu Rajhenburg 1948–1966. MNSZS svoje naloge izvaja iz svoje matične hiše z občasnimi prihodi nove kustosinje na lokacijo gradu Rajhenburg. Na naši lokaciji je shranjen tudi del predmetov zbirk, ki pokrivajo omenjene tri razstave.

Prav tako pri razstavnem programu sodelujemo z Narodnim muzejem Slovenije, in sicer v okviru stalne razstave o grajskem pohištvu, ki bo potrebna v tem strateškem obdobju temeljite prenove ali pa se bo nadomestila z drugo stalno ali občasno razstavo v partnerstvu ali v lastni izvedbi.

Društvu izgnancev Slovenije je Mestna občina Krško v letu 2016 omogočila brezplačno rabo prostora, v katerem je to društvo odprlo razstavo o fašističnem in nacističnem nasilju nad slovanskimi in drugimi narodi. Razstava je problematična z vidika vsebine oz. načina predstavitve le-te, društvo pa z lastnico prostora, posledično pa tudi z nami kot upravljavci, ni sklenilo ustreznega pogodbenega razmerja, kar moramo skupaj z lastnico ustrezno nasloviti v tem obdobju.

2.6 STANOVSKA ZDRUŽENJA IN STRATEŠKA PARTNERSTVA

Stanovska združenja:

- **KUDUS – združenje kulturnih domov in ustanov Slovenije:** namen Združenja KUDUS je povezati vse zainteresirane prave osebe, ki izvajajo kulturne programe v javnem interesu, s ciljem medsebojnega sodelovanja, uveljavljanja in zaščite njihovih interesov ter izmenjave dobrih praks.
- **ARTkino mreža – združenje kinematografov in prikazovalcev kakovostnega in umetniškega filma Slovenije:** je prostovoljno, samostojno, nepridobitno združenje pravnih in fizičnih oseb, ki so se povezale z namenom medsebojnega sodelovanja in razvoja delovanja kinematografov in prikazovalcev kakovostnega in umetniškega filma, izmenjave izkušenj, strokovnega znanja in

informacij s področja razširjanja in promocije filmske kulture in filmske vzgoje ter promocije in prikazovanja kakovostnega in umetniškega filma v slovenskih kinematografih.

- **Skupnost muzejev Slovenije** je organizacija slovenskih muzejev in galerij, ki jih povezuje v skupnem interesu reševanja izbranih poklicnih in statusnih vprašanj. S svojim delovanjem predstavlja in promovira slovenske muzeje in galerije ter preko njih celotno kulturno in naravno dediščino, za katero skrbijo; aktivno vključeni v sekcijo za dokumentacijo in v sekcijo za izobraževanje in komunikacijo ter v skupne nacionalne akcije.
- **ICOM:** Mednarodni muzejski svet ICOM je vodilna svetovna, neprofitna in nevladna organizacija, ki povezuje muzeje vseh vrst in disciplin, druge včlanjene institucije ter strokovnjake v svetovno komunikacijsko mrežo.

Strateška/programska partnerstva:

- Muzej novejšje in sodobne zgodovine Slovenije, zbirke državnega pomena na gradu Rajhenburg (izgnanci, trapisti, kazenske ustanove)
- Narodni muzej Slovenije: stalna razstava na Gradu Rajhenburg, tj. Grajsko pohištvo 18. in 19. stoletja iz zbirke Narodnega muzeja Slovenije,
- Narodni muzej Slovenije, Narodna galerija Slovenije, Posavski muzej Brežice, Pokrajinski muzej Celje, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo UM, oddelek za arhitekturo pri razstavi Vitezi Rajhenburški
- Cankarjev dom in zavod Škratelj pri koprodukciji predstave o slovenskih reformatorjih
- Gradovi Posavja: neformalno združenje upravljavcev 5 gradov in nekdanjega samostana na območju regije Posavje z namenom skupne promocije muzejske in druge dejavnosti,
- Lokalna akcijska skupina Posavje: javno-zasebno partnerstvo, pristojno za krepitev pristopa LEADER in s tem povezanega upravljanja s t.i. sredstvi CLLD na območju regije Posavje.
- Številne druge organizacije na lokalni/regionalni in nacionalni ravni (šole, društva, drugi javni zavodi, gospodarske družbe, idr.).
- Češko-slovensko društvo, Filozofska fakulteta Masarykove univerze v Brnu, Veleposlaništvo RS na Češkem pri razstavi dr. Mihajlo Rostohar
- Galerija Božidar Jakac, Muzej Brdovec, Muzej seljačkih buna, Posavski muzej Brežice in Muzej grada Zagreba pri projektu Upor / Buna / Revolt 1573–2023
- Slovensko protestantsko društvo Primož Trubar: odkritje obeležja Bohoriču in Dalmatinu v Wittenbergu
- Kunej vino in čokolada d.o.o. (razvoj programov doživetij za otroke in odrasle na temo čokolade in izkazovanje trajnosti produktov projekta Trapistin)

V naših prostorih imajo sedež in/ali dejansko uporabo prostorov:

- JSKD, Območna izpostava Krško
- Društvo likovnikov Krško OKO
- Društvo ljubiteljev fotografije Krško
- Zveza kulturnih društev Krško
- Turistično društvo Brestanica (samo poštni naslov gradu).

2.7 KLJUČNI REZULTATI V OBDOBJU 2020 - 2024

V minulem strateškem obdobju 2020 – 2024 je naše delovanje več kot dve leti zelo krojila pandemija koronavirostne bolezni. Kulturni sektor je bil med tistimi, za katere so najdlje veljali omejitveni ukrepi pri izvajanju dejavnosti, saj so veljali do marca 2020 do maja 2022. Predpisane ukrepe smo vedno dosledno spoštovali, a ob tem vseeno iskali inovativne načine in vsebine, da smo bili v stiku z občinstvom na daljavo. Takoj ko je bilo mogoče in dovoljeno, smo bili s programom pripravljeni in vrata vseh enot na široko odprli za obiskovalce.

Že v prvem letu po koncu omejitvenih ukrepov v letu 2022 smo dosegli najboljše rezultate poslovanja, izkazane v številku dogodkov, obiskovalcev in v poslovnem izidu, četudi smo vrata lahko na polno odprli šele z majem tega leta. To je bilo res neverjetno, karkoli smo ponudili, je bilo praktično takoj razprodano, ljudje so bili res lačni kulture v živo. In mi smo bili na to pripravljeni.

Zato gre še enkrat tudi v tem dokumentu sodelavcem in sodelavkam posebna zahvala, da smo zdržali ta čas zaprtja in potem ponovnega odprtja, ko so si dogodki in obiskovalci kar podajali kljuko.

Brez zaposlenih se ne bi odvil noben koncert, predstava, pogovorni večer, kino, delavnica s šolsko skupino ali ogled muzeja, brez sodelavcev bi ne bilo razstav, ki smo jih postavili na ogled javnosti. Prav tako bi ne bilo čistih in urejenih prostorov, kar obiskovalci še posebej opazijo.

Skrbeli smo, da so bili programi, s katerimi smo uresničevali javni interes, raznovrstni, kakovostni in za različne ciljne skupine. Prav tako smo se povezovali z ustvarjalci in drugimi organizacijami v lokalnem in slovenskem okolju, s ciljem mreženja in razvoja občinstev.

Potem ko smo v letu 2020 obeležili 10-letnico muzejske dejavnosti in delovanja enote Mestni muzej Krško, smo decembra 2022 obeležili 10-letnico celovite prenove gradu Rajhenburg, in sicer z odprtjem nove stalne razstave *Vitezi Rajhenburški*, ki je intenzivno nastajala in se umeščala v grajske prostore v obdobju covida, kar je bil še poseben izziv. Prenova gradu Rajhenburg je bila po obsegu in zahtevnosti med tistimi v slovenskem prostoru, ki jih lahko prištevamo med zgledne, kar smo še posebej poudarjali tudi v letu 2022. V letu 2022 smo na gradu uspeli skleniti najemno razmerje za gostinske prostore, ki smo jih pred tem celovito prenovili. V letu 2023 pa uredili še teraso, na kateri prav tako poteka gostinska dejavnost.

Med rezultati minulega strateškega obdobja izpostavljamo izdajo knjižnega dela *Reformatorji v stripu in koprodukcijo predstavo Reformatorji na odru*, ki je nastala v sodelovanju s Cankarjevim domom in Zavodom Škratelj. Reformatorji na odru je sploh prva koprodukcija, pri kateri sodeluje Kulturni dom Krško. Izvedenih je bilo skupaj že več kot 100 ponovitev.

Da je naše delo uspešno in opazno, potrjujeta dve v letu 2023 prejeti mednarodni muzejski nagradi, in sicer:

- **Nagrada Živa** Foruma slovanskih kultur za t.i. storytelling (podelitev nagrade v Bratislavi)
- **Nagrada ICOM Hrvaška** za partnerski projekt Upor/Buna/Revolt 1573-2023

Bili smo tudi partnerji pri odkritju obeležij Bohoriču in Dalmatinu v Wittenbergu, marec 2023.

Strokovna komisija pri Turistični zvezi Slovenije je gradu Rajhenburg dodelila **1. nagrado v kategoriji naj izletniška točka 2023 v Sloveniji**.

Hkrati pa je bilo leto 2023 tudi manj prijazno, saj je neurje s točo zelo prizadelo praktično vse naše objekte in v dveh onemogočilo delo z obiskovalci skoraj za dva tedna. Vso nastalo škodo smo imeli

ustrezno zavarovano, za čas do povračila zavarovalnine pa založili lastne vire. Škoda še ni odpravljena na strehi na objektu KDK, predvidoma bodo dela stekla v 2026, na ostalih objektih pa je odpravljena v celoti. Vse investicije v prenovi je vodil KDK sam. Izjemno težko je bilo pridobiti izvajalce del, saj so bili ti zaradi obsega škodnih primerov in kasnejših katastrofalnih poplav res polno zasedeni.

Naši prostori so bili na voljo tudi nosilec ljubiteljske kulturne dejavnosti v občini (in sicer velika dvorana v MMK, prostori v Mencingerjevi hiši, okrogli stolp, okrogla dvorana na GR ali atrij gradu Rajhenburg, v enoti KDK je razstavam ljubiteljskih lokalnih ustvarjalcev namenjen prostor v avli, za dogodke pa velika, mala dvorana, klub in ploščad).

Rezultati zavoda skozi nekaj osnovnih statističnih podatkov

Leto 2019 je zadnje leto strateškega obdobja 2015 – 2019 in je v tabeli za primerjavo s posamičnim letom ali celotnim obdobjem 2020 – 2024.

V strateškem obdobju 2020 – 2024 smo **najboljšo statistiko obiska dosegli v letu 2023**, kar se tiče **statistike števila dogodkov, pa je bilo teh največ v letu 2024**. **Uspešno poslovanje se izkazuje tudi skozi finančne kazalnike**, zavod vsako leto krepi delež lastnih prihodkov v primerjavi z javnimi, tako je bil ta leta 2020 samo 11,9 %, v letu pa kar 25 %, kar ocenjujemo, da je razmerje, ki ga bo v prihodnjih letih zaradi nominalne rasti stroškov poslovanja težko ohraniti, smo si pa zadali za cilj, da bo takšno razmerje tudi konec leta 2029. V zadnjem letu minulega strateškega obdobja 2024 smo v strukturi prihodkov **ustvarili 15,6 % več lastnih prihodkov od planiranih za to leto in kar 24,6 % več glede na predhodno leto**. Sila nevhvaležno je, glede na razmere doma in v svetu, napovedovati, ali nam bo v taki meri uspevalo tudi v prihodnjih letih, si bomo pa za to po najboljših močeh prizadevali.

Zavod je vsa minula poslovna leta zaključil s presežkom prihodkov nad odhodki tako iz naslova javne službe kot iz naslova tržne dejavnosti. Ta presežek se je s sklepom župana v celoti vlagal v razvoj dejavnosti zavoda.

Število dogodkov po letih

enota	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kulturni dom Krško	541	212	327	522	518	532
Mestni muzej Krško	122	58	112	172	140	194
Galerija Krško	9	5	6	13	7	12
Grad Rajhenburg	194	72	137	291	291	280
SKUPAJ	866	347	582	998	956	1.018

Število obiskovalcev po letih

enota	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kulturni dom Krško	53.824	11.459	11.552	55.772	59.156	61.889
Mestni muzej Krško	6.937	1.642	3.648	7.447	6.535	6.131
Galerija Krško	857	384	412	1.255	1.156	973
Grad Rajhenburg	17.472	5.915	12.247	22.850	28.553	24.168
SKUPAJ	79.090	19.400	27.859	87.324	95.400	93.161

Ker bi predstavitev vseh rezultatov bila za ta dokument preobsežna, o njih podrobneje v letnih poslovnih poročilih zavoda, ki so objavljena na portalu AJ PES in na povezavi zavoda <https://www.kd-krsko.si/onas/dejavnost-zavoda>.

2.8 PROMOCIJA DEJAVNOSTI, ODNOSI Z JAVNOSTMI

Delo zavoda je javno. Javnost dela zavod zagotavlja tudi z objavami na spletnih straneh, družbenih omrežjih, s tiskovinami, poročili o delu, sporočili za medije, tiskovnimi konferencami ter z javnimi predstavitvami. V ta namen organizira tudi dneve odprtih vrat, javna vodstva in omogoča prost vstop na izbrane kulturne dogodke oz. tematske dneve.

Kulturni dom Krško svoje programe in dejavnosti promovira in oglašuje tako z uporabo klasičnih promocijsko-oglaševalskih orodij kot z uporabo sodobnih digitalnih tehnologij in platform.

Nabor promocijskih orodij vključuje tiskana gradiva in plakate, elektronska vabila, digitalne vsebine na družbenih omrežjih, tiskane in digitalne oglase v lokalnih, regionalnih in občasno nacionalnih medijih, ter vključevanje v širše akcije partnerskih zvez in stanovskih združenj.

Skrb za promocijo je trenutno razpršena med več zaposlenih, ki kot skrbniki programa pripravijo objave za medije (najave dogodka, na željo vse več medijskih hiš tudi objavo o izvedenem dogodku). Prav tako je med več oseb razporejena skrb za objave na socialnih omrežjih.

Celotna grafična podoba zavoda: S tem ko so bile Kulturnemu domu Krško z že lastno celotno grafično podobo pripojene muzejske enote vsaka še s svojo, je pri komunikaciji nastala zmeda. Ob razvoju enovite celostne grafične podobe zavoda bi bilo potrebno razmisliti tudi glede preimenovanja zavoda, kot že v preteklosti predlagano v npr. Center kulture in umetnosti Posavja. S tem bi naziv in podobo enote Kulturni dom Krško izenačili z ostalimi enotami oz dejavnostmi zavoda.

Ker močna blagovna znamka ustvarja prepoznavnost, zaupanje in povečuje konkurenčno prednost, hkrati pa ustvarja tudi čustveno povezanost z občinstvom in spodbuja dolgoročne odnose, bo ta izziv potrebno nasloviti v tem strateškem obdobju. Morda je lahko za mejnik za ta korak ravno 50-letnica delovanja Kulturnega doma Krško, oktobra 2027.

Dolgoročni cilji na tem področju so:

1. Vzpostavitev sodobnega in učinkovitega sistema komuniciranja in promocije zavoda (2026 - 2029)
 - Priprava načrta komuniciranja in promocije
 - Izobraževanje zaposlenih na področju promocije in digitalnega komuniciranja
 - Nadgradnja obstoječih sistemov elektronskega obveščanja javnosti
 - Sistemiziranje novega delovnega mesta, ki bi pokrival to področje, ali pa sklenitev pogodbenega sodelovanja z zunanjim strokovnjakom za odnose z javnostmi (2027 – 2029)
2. Razvoj enovite celostne grafične podobe/blagovne znamke zavoda (2026 – oktober 2027)

3 POSLANSTVO IN VIZIJA KULTURNEGA DOMA KRŠKO

Tudi v tem novem strateškem obdobju ostajamo zavezani poslanstvu in viziji, ki smo si ju zastavili pred petimi leti, saj gre za dolgoročno opredelitev smeri razvoja zavoda, ta pa presega obdobje veljavnosti enega strateškega dokumenta.

Poslanstvo Kulturnega doma Krško je in ostaja razvoj, promocija in skrb za kulturo kot eno osrednjih javnih dobrin, temeljnih civilizacijskih postulatov in konstitutivnega gradnika slovenske nacionalne identitete.

V skladu s svojim poslanstvom Kulturni dom Krško skrbi za kakovostno kulturno-umetniško ponudbo, dostopno vsem prebivalcem, ter krepi kulturno življenje v regiji. Zavezan je omogočanju dostopnosti kulture kot javne dobrine kar najširšemu krogu prebivalstva, zagotavljanju pogojev za razvoj in promocijo kulture ter skrbi za razvoj obstoječih in novih občinstev.

Kulturni dom Krško s svojo razvejano strukturo delovanja svoje poslanstvo primarno uresničuje na področju uprizoritvenih, glasbenih, filmskih, upodobitvenih umetnosti, v muzejski in galerijski dejavnosti, ki sta del širokega področja kulturne dediščine.

Vizija: *S krepitvijo obstoječe programske raznolikosti in njene kakovosti, dostopnosti za vse ter učinkovito organizacijo dela utrditi obstoječa in razvijati nova občinstva in s tem krepiti mesto največjega in najpomembnejšega zavoda na področju kulture in umetnosti v občini Krško in regiji Posavje.*

Vrednote zavoda in v zavodu zaposlenih:

- Odprtost in dostopnost - Dopolučamo svobodo umetniškega izraza, zagotavljamo pogoje za dostop do kakovostnih kulturno-umetniških ter muzejskih in galerijskih vsebin vsem
- Odgovornost - Odlikuje nas visoka odgovornost pri načrtovanju programa, do sprejetih obveznosti in dogovorov ter do okolja, v katerem delujemo. Delujemo skladno z zakonodajo, veljavnimi smernicami in priporočili ter internimi pravili zavoda.
- Znanje in strokovnost – Znanje in izkušnje zaposlenih v kolektivu, pridobljene skozi formalno izobraževanje, usposabljanje na delovnem mestu ter z delovnimi izkušnjami so podstat za načrtovanje programske raznolikega in kakovostnega programa za različne ciljne javnosti. Vsak zaposleni ima pomembno in nepogrešljivo vlogo pri uresničevanju poslanstva in vizije zavoda;
- Odličnost - Naše storitve so usmerjene v vrhunsko zadovoljstvo naših obiskovalcev – zadovoljni obiskovalci so najboljši promotorji našega dela in s tem promotorji ne le kulture, temveč tudi destinacije, v katero se bodo radi vračali.
- Trajnost: kultura prispeva k gospodarski rasti in ustvarjanju delovnih mest, spodbujanju medkulturnega dialoga, spoštovanju človekovih pravic in demokratičnih vrednot, razvoju aktivne civilne družbe, preprečevanju konfliktov in socialni vključenosti, krepi zdravje posameznika in družbe kot celote.
- Partnerstvo in sodelovanje: tako znotraj lokalne skupnosti kot širše je tisto, ki krepi sinergijo in ustvarja dodano vrednost.

4 PREDNOSTI, SLABOSTI / PRILOŽNOSTI, NEVARNOSTI

Prednosti:

- dolgoletna tradicija in izkušnje na področju kulture,
- kakovostna, raznolika in dostopna aktualna umetniška produkcija v vseh pogledih
- zgledno in utečeno sodelovanje s številnimi vzgojno-izobraževalnimi zavodi, gledališkimi hišami, muzeji in galerijami ter drugimi raznovrstnimi organizacijami v lokalnem, regionalnem in vseslovenskem prostoru in tudi izven meja
- strokovna usposobljenost zaposlenih,
- zaposleni pripadni zavodu
- širok krog zvestega občinstva,
- prepoznavnost zavoda v širšem okolju,
- izvajanje dejavnosti po pristopu brez odpadkov
- število, velikost in sorazmerno dobra tehnična opremljenost dvoran,
- članstvo v strokovnih združenjih in mreženje s sorodnimi institucijami,
- dokaj stabilno financiranje zavoda in podpora ustanoviteljice pri sistemiziranju deficitarnih delovnih mest

Slabosti:

- pomanjkanje ustrezno usposobljenih strokovnih kadrov na trgu dela
- neenakomerno razporejen delovni čas v kulturi
- podplačana delovna mesta v kulturi (tudi po plačni prenovi 2024)
- fluktuacija zaposlenih
- pomanjkanje podpornih prostorov za predpripravo na delo in za hrambo tehnično zahtevne in po obsegu številčne opreme
- pomanjkanje depojev - prostorov za hrambo muzejskih predmetov, tudi obstoječi so pogojno primerni,
- manjko časa za večjo udeležbo strokovnih delavcev na usposabljanjih in izobraževanjih, za ogledne dobre praks doma in v tujini, kar krepi strokovne kompetence, mreženje in partnerstvo
- opazen upad mladega občinstva na koncertih zahtevnejših glasbenih zvrsti
- pomanjkanje parkirnih mest za obiskovalce in zaposlene pri KDK in MMK
- nedokončana ureditev vplivnega območja kulturnega spomenika GR (predgradje, plato nad gradom, osvetlitev grajske stavbe s soglasjem ZVKD je le začasna),
- dotrajanost stavbe Kulturnega doma Krško in še neodpravljena škoda na strehi in fasadi po izrednem škodnem dogodku (toča, julij 2023).
- zavod nima enovite celostne grafične podobe, s pripojitvijo enot je vsaka od teh ohranila svojo celostno grafično podobo na način, da se je dodala krovni

Priložnosti:

- sistematični razvoj, promocija in skrb za kulturo kot temeljno javno dobrino in vrednoto
- utrjevanje pozicije osrednjega/največjega kulturnega zavoda na območju regije Posavje
- krepiti sodelovanje med lastnikom, upravljavcem in zunanjimi uporabniki prostorov, v primeru dediščinskih zgradb tudi s pristojnim zavodom za varstvo kulturne dediščine;
- dostopnost produkcij razvejanega področja sodobnih uprizoritvenih praks
- pridobiti pooblaščenost za opravljanje državne javne službe muzejev
- razvoj in vzgoja novih občinstev, s poudarkom na mladih
- trajnosten pristop pri razvoju sodobnih in aktualnih muzejskih postavitev
- vzpostavljeni varstveni režimi na objektih kulturne dediščine v upravljanju zavoda
- aktivna vloga pri kreiranju lokalne in nacionalne kulturne politike (preko strokovnih združenj, združenj občin, sindikatov idr.)

- razvoj enovite celostne grafične podobe in s tem blagovne znamke zavoda, posledično tudi preimenovanjem zavoda
- razvoj ciljno usmerjenih promocijskih aktivnosti za krepitev prepoznavnosti kulturno-umetniških in dediščinskih programov in destinacije kot take
- obstoj neformalnega združenja Gradovi Posavja
- včlanitev Mestne občine Krško v Združenje zgodovinskih mest Slovenije
- bogat dediščinski potencial prostora (snovna, nesnovna dediščina) za razvoj kulturnega turizma
- načrti upravljanja za kulturne spomenike bodo lahko izboljšali upravljanje objektov in uspešnost poslovanja vseh izvajalcev dejavnosti na lokaciji

Nevarnosti:

- pojav različnih kriznih razmer (gospodarska kriza, zdravstvena kriza, podnebna kriza in s tem povezani izredni enkratni ali dlje časa trajajoči dogodki),
- pomanjkanje jasne vizije razvoja kulture na nacionalni in lokalni/regionalni ravni in spreminjanje prioritet v kulturni politiki z vsakokratno oblastjo,
- nerazumevanje vloge in namena javne službe na področju kulture ter razmerja med javnimi in tržnim delovanjem javnega zavoda,
- pomanjkanje razpisnih virov Ministrstva za kulturo za večje investicijske projekte kulturnih domov, ki so v lasti občin,
- več javnih zavodov z registriranimi istovrstnimi dejavnostmi na področju uresničevanja javnega interesa na področju kulture v mestni občini Krško (podvajanje nalog, pristojnosti),
- manjko zakonskih in podzakonskih aktov, ki bi predpisovali kadrovske in prostorske normative v dejavnostih, ki jih pokriva naš zavod (po zgledu zakona o knjižničarstvu ali o arhivih idr. tudi za kulturne domov, muzeje in galerije),
- rigidnost kataloga delovnih mest na področju kulture, ki ne odraža dejanskih potreb v sektorju kulture, hkrati pa obstoječa delovna mesta z zelo nizkimi izhodiščnimi plačnimi razredi,
- pomanjkanje medijskega prostora za kakovostno spremljanje in pokrivanje področja kulture,
- spremembe v filmski in kinematografski industriji - vpliv platform za pretočne vsebine
- krčenje obsega programov kulturno-umetnostne vzgoje v VVZ, ki je vezan na neposreden obisk kulturnih ustanov, tudi visoki prevozni stroški, ki bremenijo družine otrok, imajo pomemben vpliv na odločitve šol

5 STRATEŠKI CILJI 2025-2029

V skladu z zasledovanjem temeljnega poslanstva in zastavljene vizije si bo Kulturni dom Krško še naprej prizadeval za:

- 1. ustvarjanje in predstavljanje kakovostnih in raznolikih kulturnih programov, ki obiskovalke/ca spodbujajo k aktivni vpletenosti in razmisleku, s tem pa tudi k razločevanju kakovostnejših od manj kakovostnih vsebin v prostoru;*
- 2. zagotavljanje vseh vrst dostopnosti kulturno-umetniških, muzejskih, galerijskih in dediščinskih vsebin kar najširšemu krogu prebivalstva;*
- 3. razvoj obstoječih in novih občinstev, s poudarkom na mladih občinstvih v sodelovanju z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami v občini, regiji Posavje in v vseslovenskem prostoru;*
- 4. krepitev prostorskih in tehničnih zmožnosti zavoda za izvajanje vseh osnovnih dejavnosti zavoda, ob tem pa tudi zahtevnejših programov in novih storitev za trg;*
- 5. krepitev Kulturnega doma Krško kot osrednjega kulturnega centra v regiji Posavje in kot enega od osrednjih/referenčnih v slovenskem prostoru.*

6 PROGRAMSKE USMERITVE ENOTE KULTURNI DOM KRŠKO 2025 - 2029

V Kulturnem domu Krško bo tudi v tem strateškem obdobju izvajanje javne službe temeljilo na izvajanju programov in projektov ter posredovanju umetniške ustvarjalnosti in poustvarjalnosti **s področij uprizoritvenih, glasbenih in avdiovizualnih umetnosti, programi kulturno-umetnostne vzgoje, sklopi in posamezne vsebine s področja humanistike in literature ter drugi posamezni umetniški projekti in/ali vsebine.**

Kulturni dom Krško bo ostal član združenja slovenskih kulturnih domov KUDUS in Art kino mreže. V primeru formiranja drugih združenj v okviru kulturnih domov bo presojal tudi vključitev v slednje.

Ker dvorane in prizorišča Kulturnega doma Krško predstavljajo pravzaprav **eno redkih relativno velikih in produkcijsko ustrezno opremljenih prizorišč v občini**, je posledično velk interes po najemu tudi drugih, zunanjih organizatorjev za izvedbo različnih dogodkov in prireditev.

Dejavnost Kulturnega doma Krško tako bistveno opredeljujeta njegovi dve sistemski vlogi:

- oblikovanje, organiziranje in izvajanje kulturno-umetniških programov ter
- produkcija in podpora izvedbam drugih (neumetniških) prireditev in dogodkov [drugih] organizatorjev.

Ob tem je, z mislijo na prihodnji razvoj temeljne dejavnosti, zagotovo potrebno pripomniti, da ohranjanje trenutnega obsega izvedb prireditev in dogodkov drugih organizatorjev že posega v zmožnosti razvoja umetniških programov Kulturnega doma Krško.

Temeljni in ključni programi Kulturnega doma Krško so kurirani ter konceptualno in/ali vsebinsko zaokroženi cikli ali nizi vsebin s področij uprizoritvenih, glasbenih in avdiovizualnih umetnosti.

Četudi oblikovanje programov vsake od posameznih panog temelji na zanje specifičnih načelih, pa obenem sledi tudi principom celostne vizije umetniških programov.

V Kulturnem domu Krško si bomo tudi v prihodnje prizadevali razvijati in oblikovati sodoben, umetniško dovršen in družbenoaktualen program, ki estetsko in intelektualno nagovarja izzive sodobnega časa in občinstvu skozi soočenje s pluralnostjo umetniških form in orodij ponuja tako estetske kot spoznavne ozire za razumevanje položaja sodobnega človeka v svetu.

Pri tem sodobnost razumemo tudi skozi zgodovinskost njene geneze tako v kulturnozgodovinskem kot umetniškem pomenu, zato **skozi programe sodobno umetnost vselej postavljamo tudi v dialog ali konfrontacijo z njenimi klasičnimi viri.**

Večina temeljnih umetniških programov je torej oblikovana in predstavljena **v obliki zaokroženih ciklov** izbranih vsebin (predstav, koncertov, projekcij), ki se odvijajo tekom celotne sezone (od septembra do maja). Ti programi so občinstvu praviloma **dostopni tudi v obliki abonmajev**, ki predstavljajo tudi danes še vedno prevladujočo obliko vzpostavljanja rednih občinstev.

Poleg temeljnih programov v Kulturnem domu Krško **oblikujemo in izvajamo še dodaten**, prav tako redni, vendar predvsem z vidika programiranja prilagodljivejši program, ki nastaja sprotno in je vzpostavljen predvsem z namenom, da se lahko hitro odzovemo na morebitne novosti v ponudbah, novonajavljene turneje, ipd. V ta segment programa umeščamo tudi vsebine popularnih zvrsti, za katere ocenjujemo,

da zanje v lokalnem okolju obstaja zaznan in izražen interes ter jih obenem ne organizirajo drugi organizatorji.

Velik poudarek dajemo tudi v prihodnje mreženju in povezovanju v lokalnem, regionalnem in širšem vseslovenskem prostoru.

V načrtu so **nove koprodukcije** po vzoru Reformatorji na odru in **novi festivali**, kot je Rektor, katerega pobudniki smo in se bo letos izvedel premierno, s ciljem, da postane ta festival del programske sheme zavoda in sodelujočih organizacij. Stalnica ostajajo programi uličnega gledališča, kot je Ana Desetnica.

6.1 PROGRAM UPRIZORITVENIH UMETNOSTI

Program uprizoritvenih umetnosti je organiziran in koherenten sklop gledaliških, glasbeno-scenskih in plesnih programov. Sodi med prepoznavnejše in najbolj obiskane segmente umetniškega programa Kulturnega doma Krško.

Prizadevali si bomo, da bomo ohranili priljubljenost in dobro obiskanost programov uprizoritvenih umetnosti v Kulturnem domu Krško. Razloge za to najdemo predvsem v kakovosti programov, dolgoletni tradiciji in dejstvu, da gre za najboljše kontinuiran program profesionalne gledališke umetnosti v Posavju. Dobra obiskanost in aktualen trend vnovičnega povečanja števila abonementov v zadnji sezoni nam pričata, da si krško in širše posavsko občinstvo želi kakovostnega gledališča in da prepozna kakovost izbranega programa.

PROGRAM UPRIZORITVENIH UMETNOSTI	
Strateške usmeritve	Ukrepi
<i>Ohranjanje in stopnjevanje programske kakovosti obstoječih abonmajskih programov</i> <i>Dopolnjevanje in diferenciacija programa uprizoritvenih umetnosti</i> <i>Razvoj občinstev</i> <i>Razvoj programov uprizoritvenih umetnosti za mlada občinstva</i> <i>Krepitev ponudbe kulturno-umetnostne vzgoje na področju uprizoritvenih umetnosti</i> <i>Izvenabonmajski programi na področju uprizoritvenih umetnosti</i>	Organizacija abonmajskih ciklov z zastopanostjo najkakovostnejših gledaliških produkcij v Sloveniji
	Uvrščanje postdramskih produkcij v redno programsko shemo
	Priprava in uvedba cikla predstav za mladostnike med 10. in 14. letom starosti
	Dopolnitev in sistematično izvajanje spremljevalnih programov s pogovori z gledališkimi ustvarjalci in strokovnjaki
	Razvoj stalnih programskih shem za otroke in mlade iz vseh starostnih skupin
	Organizacija gostovanj aktualne gledališke produkcije v izvedbi polprofesionalnih ali komercialnih gledališč
	Sodelovanje pri novih koprodukcijah

6.2 PROGRAM GLASBENIH UMETNOSTI

Glasbena umetnost ima v Krškem dolgo in kakovostno tradicijo, z izrazitim razmahom glasbene ustvarjalnosti in pedagogike v drugi polovici 20. stoletja pa je Krško postalo eno pomembnejših ustvarjalnih središč glasbene umetnosti na Slovenskem.

Opazen upad mladega občinstva na koncertih zahtevnejših glasbenih zvrsti nakazuje potrebo po bolj sistematičnem in angažiranem pristopu k razvoju in vzgoji novih občinstev.

Navedeno nas zavezuje k nadaljnji skrbi za razvoj in promocijo glasbene umetnosti v Krškem in Posavju.

PROGRAM GLASBENIH UMETNOSTI	
Strateške usmeritve	Ukrepi
• <i>Ohranjanje in krepitev programskih standardov ter izvajanje kakovostnega programa glasbenih umetnosti</i> • <i>Razvoj občinstev</i> • <i>Razvoj programov glasebenih umetnosti za mlada občinstva</i> • <i>Krepitev ponudbe kulturno-umetnostne vzgoje na področju glasbenih umetnosti</i> • <i>Izvenabonmajski programi na področju glasbenih umetnosti</i>	Izvajanje glasbenega abonmajskega cikla z možnostjo diferenciacije cikla v dva modula
	Uvedba programa komentiranih koncertov
	Razvoj programov glasbenih umetnosti za mlada občinstva
	Organizacija gostovanj izvenabonmajskega glasbenega programa (soorganizacija, zunanji organizatorji), med te sodi tudi cikel koncertov Poletje na gradu Rajhenburg

6.3 FILMSKI PROGRAM IN PROGRAMI AVDIOVIZUALNE UMETNOSTI

Z digitalizacijo kinematografske tehnologije ob prenovi velike dvorane ob koncu leta 2014 je bil izpolnjen ključen predpogoj za revitalizacijo filmskega programa v Kulturnem domu Krško. Kulturni dom Krško danes ponuja relativno obsežen, raznovrsten in aktualen program, ki pred filmsko platno privablja vse več obiskovalcev, kino pa znova postaja pomembna obogatitev kulturnega in družabnega življenja v Krškem.

Poleg še širšega zagotavljanja dostopnosti kakovostnih filmov **želimo v prihodnjem obdobju razvijati tudi dodatne programe s spremljevalnimi vsebinami, katerih poglavitni namen je razširitev ponudbe filmskih vsebin, spodbujanje aktivne refleksije in razvoj filmsko-kulturnega diskurza.**

Med ključne izzive prihodnosti štejemo tudi razvoj mladih občinstev, še posebej razvoj občinstev v starostnih kategorijah mladostnikov med 10. in 14. ter 15. in 18. letom starosti. Pomembno na tem področju je tudi v prihodnje **sodelovanje s strokovnimi sodelavci Art kino mreže Slovenije in koordinatorji kulturno-umetnostne vzgoje** iz posavskih osnovnih in srednjih šol, še posebej odkar je filmska vzgoja izbirni predmet v rednih kurikulah osnovnih šol. V prihodnosti bo zato smiselno lastne

filmsko-vzgojne programe razvijati tudi v tesnem sodelovanju s koordinatorji kulturno-umetnostne vzgoje.

FILMSKI PROGRAM IN PROGRAMI AVDIOVIZUALNE UMETNOSTI	
Strateške usmeritve	Ukrepi
• <i>Krepitev programa kakovostnih filmov</i> • <i>Razvoj filmske kulture</i> • <i>Razvoj mladih občinstev</i> • <i>Krepitev kulturno-umetnostne vzgoje na področju filma in avdiovizualnih umetnosti</i>	Reorganizacija filmske programske sheme
	Postopno povečanje števila projekcij umetniških filmov in z njim povezanega spremljevalnega program
	Zagotavljanje dostopnosti do kakovostne avtorske in umetniške filmske produkcije, promocija kakovostnega avtorskega filma, ter spodbujanje interesa za ta segment filmske produkcije.
	Oblikovanje in izvajanje programa spremljevalnih vsebin - Program Art kino klub Krško je cikel predvidoma 10 filmskih dogodkov, ki potekajo v obliki spremljevalnih pogovorov ob posebej izbranih filmih.
	Razvoj filmsko-vzgojnega program za otroke in mlade iz vseh starostnih skupin s koordinatorji kulturno-umetnostne vzgoje
	Izvajanje programa letnega kina po različnih prizoriščih v mestu in občini (soorganizacija)

6.4 IZOBRAŽEVALNI PROGRAM: HUMANISTIKA IN POLJUDNA ZNANOST

V Kulturnem domu Krško se poleg umetniških vsebin in različnih dogodkov že odvija tudi dokaj pester in raznolik izobraževalni program, ki ga bomo tudi v prihodnjem strateškem obdobju ohranili in ga izvajali v obliki pogovornih dogodkov in predavanj s področja kulturno-umetniških, poljudnoznanstvenih, naravovarstvenih in družbenopolitičnih tem, v lastni organizaciji ali soorganizaciji.

Z oblikovanjem in vključitvijo takšnih programov v redno dejavnost zasledujemo namero po strateškem razvoju Kulturnega doma Krško v sodobni center umetnosti in humanistike, ki poleg razgibane in kakovostne umetnosti skrbi tudi za razvoj »javne rabe uma«.

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM: HUMANISTIKA IN POLJUDNA ZNANOST	
Strateške usmeritve	Ukrepi
- Širitev programskih vsebin in s tem zapolnitev vrzeli humanističnih in družboslovnih vsebin v lokalnem okolju - Priprava in zagotavljanje spremljevalnih vsebin ob umetniških programih	Oblikovanje novih programov, ki bodo ponujali vsebine na presečišču humanistike, družboslovja in poljudne znanosti
	Vsebinsko povezovanje izobraževalnih in umetniških programov

6.5 SODELOVANJE Z LJUBITELJSKIMI KULTURNIMI USTVARJALCI

V Kulturnem domu Krško načrtujemo tudi v prihodnje dobro sodelovanje z ljubiteljskimi kulturnimi ustvarjalci, najsi bo neposredno z njimi, z njihovimi krovnimi združenji ali preko JSKD Območne enote Krško.

Ljubiteljska kulturna društva se bodo predvidoma tudi v prihodnjih letih potegovala za brezplačno uporabo dvoran našega zavoda v okviru letnega javnega razpisa Mestne občine Krško, Kulturni dom Krško pa v teh primerih nastopa kot soorganizator, ki v okviru javne službe zagotavlja ustrezne prostorske in kadrovske pogoje za izvedbo teh dogodkov.

Prostori in storitve Kulturnega doma Krško bodo v skladu z zakonskimi določili in po pravilih zavoda tudi v prihodnje na voljo ustvarjalcem s področja uresničevanja javnega interesa za kulturo.

V minulih letih se je v lokalnem okolju znova pojavila želja po oblikovanju abonmaja posavske ljubiteljske kulture, ki je v preteklosti sicer že obstajal, a je bil zaradi premajhnega števila abonentov in obiskovalcev kmalu ukinjen. Model zaradi različnih razlogov tudi tokrat ni zaživel. Kulturni dom Krško je pripravljen aktivno sodelovati pri razvoju vzdržnega modela dolgoročnega sodelovanja med javnim zavodom in ljubiteljskimi kulturnimi društvi, ki bi določal finančne, vsebinske in organizacijske pogoje sodelovanja.

SODELOVANJE Z LJUBITELJSKIMI KULTURNIMI DRUŠTVI	
Strateške usmeritve	Ukrepi
Nudenje strokovne in tehnične podpore ljubiteljskim ustvarjalcem na področju kulture	Zagotavljanje brezplačne uporabe prostorov in storitev upravičencem po razpisu Mestne občine Krško
	Zagotavljanje uporabe prostorov in storitev ostalim ustrezno registriranim upravičencem, kot to predvideva področni zakon (ZUJIK)

7 PROGRAMSKE USMERITVE MUZEJSKE IN GALERIJSKE DEJAVNOSTI 2025 - 2029

7.1 ORGANIZACIJA MUZEJSKE JAVNE SLUŽBE V MESTNI OBČINI KRŠKO

Na območju Slovenije javno službo na področju varovanja premične kulturne dediščine opravlja mreža muzejev in galerij, državnega, regionalnega ali le lokalnega pomena, kot je v našem primeru.

Na območju Mestne občine Krško opravljajo državno javno službo muzejev in galerij:

- Posavski muzej Brežice za področje arheologije, zgodovine, etnologije, umetnostne zgodovine,
- Galerija Božidar Jakac – Muzej moderne in sodobne umetnosti je likovni muzej, ki s svojo dejavnostjo prvenstveno pokriva območje Bele krajine, Dolenjske in Posavja. Muzej je usmerjen v obdelovanje in predstavljanje umetnosti 20. in 21. stoletja, zlasti obdobja zgodnjega modernizma po letu 1918, zrelega modernizma po letu 1945 in sodobnih umetniških praks.
- Muzej novejša in sodobne zgodovine Slovenije na gradu Rajhenburg upravlja s tremi stalnimi razstavami in tem pripadajočimi zbirkami nacionalnega pomena: Trapisti v Rajhenburgu, Kazenske ustanove na gradu Rajhenburg 1948-1966 in Slovenski izgnanci 1941-1945.

Med najpomembnejše naloge javne muzejske službe splošno sodijo: zbiranje, urejanje in varstvo premične dediščine, njeno dokumentiranje, proučevanje, raziskovanje, razstavljanje in opravljanje drugih nalog varstva premične dediščine na območju oz. področju, za katerega so muzeji pristojni.

Kulturni dom Krško je vpisan v razvid muzejev za opravljanje lokalne javne službe muzejev za območje mestne občine Krško (razvid vodi Ministrstvo za kulturo) **na področjih etnologije, zgodovine, umetnostne zgodovine ter likovne umetnosti**, to pa to dejavnost opravlja na treh lokacijah:

- **Grad Rajhenburg (v nadaljevanju GR),**
- **Mestni muzej Krško (v nadaljevanju MMK):** okviru enote MMK upravljammo še s **Hočevarjevim mavzolejem** in izvajamo muzejsko dejavnost **v delu Mencingerjeve hiše**
- **Galerija Krško (v nadaljevanju GK);**

Dolgoročni cilj ostaja pridobiti pooblaščenost muzeja za opravljanje državne javne službe, kar pa se zavedamo, da bo izjemno težko. Predlog novega zakona o varovanju kulturne dediščine naslavlja tudi javno muzejsko mrežo. Možnosti, da bi se ta preoblikovala v smeri širitve državno financiranih muzejev, so minimalne, prej, da bo prišlo v duhu regionalizacije/tudi racionalizacije/ do združevanja istovrstnih dejavnosti, ki se sedaj izvajajo razpršeno v več zavodih. **Zato si mora na tem mestu Mestna občina Krško zastaviti jasno smer razvoja muzejske in galerijske dejavnosti kot tudi dejavnosti kulturnih domov, ki jo želi imeti na območju svoje pristojnosti.**

Muzejski in galerijski program v pretežnem deležu financira ustanoviteljica Mestna občina Krško, del sredstev pa predstavljajo tudi nejavni prihodki iz te dejavnosti, kot so vstopnine, uporabnine, prodaja muzejskega gradiva, donacije ipd.. Ker je zavod v izključnem ustanoviteljstvu mestne občine, mu ne glede na to, da upravlja s spomenikom državnega pomena (Grad Rajhenburg), to ne zagotavlja sistemskih državnih virov za financiranje dejavnosti na tej lokaciji. Žal tudi primernih letnih razpisnih virov za razstave, kot je npr. Vitezi Rajhenburški, ni bilo, sicer bi nanje kandidirali. Program Galerije Krško (praviloma eno razstavo letno) prijavljamo na razpis Ministrstva RS za kulturo ali pa ustvarjalci sami. Tudi na tak način se krepi vseslovenska prepoznavnost prizorišča na področju prezentiranja sodobnih umetniških praks.

Tudi za delovanja muzeja so potrebni zadostni kadrovske, tehnične in prostorske pogoji, da je mogoče opravljati temeljne naloge zbiranja, raziskovanja, konserviranja in hranjenja gradiva, njegovega

razstavljanja in popularizacije. **Žal muzeji in galerije kot tudi kulturni domovi nimamo področnega zakona**, ki bi nas glede tega varoval tako ko to varuje knjižnice njihov zakon o knjižničarstvu, ki bi torej predpisoval minimalne standarde, ki so potrebni, da zavod določeno dejavnost lahko sploh opravlja.

Ne glede na to izvajamo muzejsko dejavnost po muzejskih standardih. Zaradi omejenih kadrovskih virov sodelujemo s številnimi zunanjimi strokovnjaki, kar pa daje programu dodano vrednost in širi našo prepoznavnost v vseslovenskem prostoru.

Za varstvo kulturne dediščine je za območje Mestne občine Krško krajevno pristojna **območna enota Zavoda za varstvo kulturne dediščine v Novem mestu** (pred tem je imela to pristojnost OE Ljubljana).

Izdelava upravljaljskih načrtov za objekte kulturne dediščine v upravljanju zavoda:

- V teku izdelava Načrta upravljanja za kulturni spomenik državnega pomena Grad Rajhenburg in območje gradu Rajhenburg – aktivnost projekta Grajske sanje (2025 – prva polovica leta 2026)
- Izdelava načrta ali več teh za objekte v mestnem jedru Krškega bo potekala v letih 2027 – 2029

Zavod tudi v prihodnje ostaja aktiven član združenja **Skupnosti muzejev Slovenije**, aktivno smo vključeni tudi v dve sekciji znotraj skupnosti, to je Sekcija za izobraževanje in komuniciranje ter v Sekciji za dokumentacijo, ustanovila se je tudi sekcija za kustose, ki pa še ni polno zaživela. Z namenom popularizacije dediščine se bomo tudi v prihodnje vključevali v širše zastavljene akcije, ki so organizirane na ravni slovenskih in/ali evropskih muzejskih mrež in drugih organizatorjev.

Smo člani neformalnega združenja **Gradovi Posavja**, v katerega smo povezani upravljalci posavskih gradov in nekdanjega samostana z namenom skupne promocije kulturne dediščine prostora in vsake lokacije posebej. S svojimi promocijskimi aktivnostmi, ki jih financiramo iz lastnih sredstev, pomembno krepimo prepoznavnost prostora regije Posavje in odpiramo možnosti za razvoj kulturnega turizma.

Z vključitvijo Mestne občine Krško v **Združenje zgodovinskih mest Slovenije** je lokalna skupnost pridobila dodatno priložnost za predstavljanje in promocijo dediščine našega lokalnega prostora kar najširši slovenski in tudi evropski javnosti. Aktivnosto koordinira Mestna občina Krško, zavod bo pri tem aktiven sogovornik.

Muzejske in galerijske dejavnosti sodijo pod t.i. javno muzejsko službo, zato muzejske enote ne izvajajo tržnih dejavnosti in ne ustvarjajo tržnih prihodkov.

7.2 EVIDENTIRANJE, DOKUMENTIRANJE, VREDNOTENJE, HRAMBA, DIGITALIZACIJA MUZEJSKIH PREDMETOV IN GRADIVA

Dokumentacija o predmetih je osnova vsake dobre in pregledne muzejske dejavnosti. Vodenje dokumentacije pomeni zbiranje in popisovanje podatkov o predmetu, ki ga prevzemamo muzeji z določenim namenom, ker ima predmet pomembno pričevalsko in/ali kulturno-umetniško vrednost.

Delo na dokumentaciji obsega več opravil, kot so zbiranje, evidentiranje, dokumentiranje, vrednotenje, hramba, digitalizacija muzejskih predmetov in drugega gradiva.

V večjih muzejih (nacionalnih in pokrajinskih) delujejo dokumentacijske službe, v katerih svoje delo opravljajo kustosi dokumentalisti. V manjših muzejih, med katere se uvrščamo, pa to delo opravljajo kustosi sami, pri delu jim pomagajo muzejski sodelavci.

Predmeti se hranijo v za to primerno urejenih prostorih, t.i. muzejskih depojih.

V kolikor ne pridemo do dodatnih depojskih prostorov, prevzemanje predmetov ne bo več mogoče, še več, bilo bi v nasprotju z minimalnimi standardi, ki nas pri tem delu zavezujejo. Žal se je muzejska dejavnost že leta 2010 prijavila brez primerno urejenih in zadostnih prostorov, namenjenih obdelavi in hrambi predmetov, po 15-ih letih delovanja pa smo na točki, ko tega resnično ne moremo in ne smemo več početi, saj ne moramo zagotavljati primerne hrambe.

Namen zbiralne politike zavoda, ki jo izvajamo na geografskem območju, kjer muzej opravlja lokalno javno službo, to je v mestu Krško in na območju celotne lokalne skupnosti, je zbiranje predmetov in drugega muzejskega gradiva, kot so tudi pričevanja o preteklosti tega območja, s področij, ki jih strokovno pokrivamo, to je zgodovine, etnologije in umetnostne zgodovine. Le tako pridemo do pomembnih materialnih in nematerialnih virov, brez katerih muzej ne more opravljati svoje temeljne naloge, to je raziskovanja zgodovine in predstavljanja dediščine javnosti.

Resorno ministrstvo vzpostavlja register premične kulturne dediščine, po vzoru registra nepremične kulturne dediščine. Namen projekta je dolgoročno ohranjanje digitalnih vsebin premične kulturne dediščine in optimizacija procesov upravljanja podatkov premične kulturne e-dediščine. Eden glavnih ciljev projekta je poenotenje aplikativnih rešitev in baz podatkov za upravljanje podatkov premične e-kulturne dediščine na ravni države ter izdelavo spletnega portala za široko dostopnost do teh podatkov. Noben od obstoječih programov, ki se uporabljajo po muzejih, še ni certificiran pri Arhivu RS, kot so to programi za dokumentno vodenje. V zavodu predmete, potem ko jih ustrezno poknjižimo v glavni pisarni zavoda in vpišemo v register premoženja zavoda, v nadaljnjih postopkih obdelujemo v programu Galis. Ko bo odločeno, katere programske rešitve izpolnjujejo vse zakonodajne pogoje, bomo zavodi dolžni poskrbeti za nakup in konverzijo obstoječih baz podatkov v certificirano programsko rešitev.

Tudi muzejski predmeti povečujejo premoženje zavoda v upravljanju, zato je potrebno ob prevzemu ali nakupu teh predmetov opraviti tudi vse računovodske postopke, ki omogočajo vpis predmeta v register premoženja zavoda.

EVIDENTIRANJE, DOKUMENTIRANJE, VREDNOTENJE, HRAMBA, DIGITALIZACIJA MUZEJSKIH PREDMETOV IN GRADIVA	
Strateške usmeritve	Ukrepi
	Posodobitev internih pravilnikov in navodil v skladu z noveliranimi zakonskimi podlagami

Razvoj zbiralne politike muzejskih enot in krepitev zbirk muzeja	Dopolnjevanju obstoječih in vzpostavitev novih zbirk muzejskih predmetov (donacije, nakupi, drugo)
	Posodobitev strojne in programske opreme, primerne za zajem muzejskih predmetov (na MK v teku projekt vzpostavljanja registra premične dediščine)
	Digitalizacija gradiva (prenos iz analogne v digitalno obliko)
	Usposabljanje zaposlenih za izvajanje nalog v skladu s področno zakonodajo
Zagotavljanje ustreznih prostorskih in programskih pogojev za hrambo muzejskih predmetov !	Ureditev depojev v skladu z normativi in standardi (nakup, gradnja novih prostorov in/ali obnova obstoječih v lasti MO Krško)
	Redno izvajanje konservatorsko-restavratorskih posegov na prevzetih predmetih (preventivni in kurativni ukrepi) – zunanji izvajalci, primarno izvajalci v okviru javne muzejske službe
Izboljšati odnos lokalne in širše javnosti do dediščine	Dostopnost zbirk javnosti (neposredno in/preko spletnih orodij)
	Posredovanje informacij o zbirkah zainteresirani javnosti (splošno informiranje, izobraževanje)
	Stalno strokovno izpopolnjevanje kadrov v ta namen

7.3 PROUČEVANJE IN RAZISKOVANJE

V aktualnem strateškem obdobju bo proučevanje in raziskovanje neposredno povezano z aktualnimi občasnimi razstavami, še posebej pa z delom na novi stalni razstavi v Mestnem muzeju Krško, o kateri več v poglavju 7.4 .

Ker je strokovni izpit pogoj za opravljanje strokovnega dela v muzejih, so 4 muzejske sodelavke in 1 kandidatka za kustosinjo v proučevanje in raziskovanje vključene na način, da bodo **izdelane raziskave hkrati tudi njihove strokovne naloge, ki so pogoj za prijavo na strokovni izpit za muzejskega sodelavca oz. kustosa**. Mentorstvo izvajajo 3 sodelavke s strokovnim nazivom kustos, tudi v obliki deljenega mentorstva, in 1 zunanja mentorica.

PROUČEVANJE IN RAZISKOVANJE	
Strateške usmeritve	Ukrepi
Proučevanje in raziskava 60 let delovanja Galerije Krško, 2025-2026	Izdelava raziskave (ki bo hkrati strokovna naloga za strokovni izpit muzejski sodelavec) Zasnova razstavnega projekta (in njegova izvedba v prostoru Galerije Krško, 2026)
Proučevanje in raziskava na temo pridobitve mestnih pravic, 2026-2027	Izdelava raziskave (ki bo hkrati strokovna naloga za strokovni izpit kustos) Zasnova razstavnega projekta ob 550-letnica mestnih pravic mesta Krško (in njegova izvedba marec 2027)
Proučevanje in raziskovanje za osrednjo novo stalno razstavo Mestnega muzeja Krško, Neviodunum. Gurckfeld. Krško., 2025 - 2029	Novelacija DIIP Imenovanje projektne skupine in vodje projekta Priprava vsakoletnega programa aktivnosti v sklopu razstave glede na izsledke in vezano na pomembne obletnice v letu
Proučevanje za pripravo interaktivnih razstavnih vsebin in gradiv za različne ciljne skupine, 2026	Zasnova interaktivnih razstavnih vsebin in gradiv za različne ciljne skupine (ki bo hkrati strokovna naloga za strokovni izpit muzejski sodelavec)
Raziskovanje gledaliških pristopov pri interpretaciji razstavnih vsebin s ciljem obogatitve muzejskih programov s performativnim interpretiranjem, 2026	Izdelava raziskave in zasnova programa s performativnim interpretiranjem (ki bo hkrati strokovna naloga za strokovni izpit muzejski sodelavec)
Proučevanje in raziskovanje za namen predstavitve 50-letnice Kulturnega doma Krško, 2026-2027	Proučevanje in zasnova razstavnega programa ob 50-letnici delovanja Kulturnega doma Krško
Evidentiranje kiparskega opusa Vladimirja Štovička v javnih zasebnih zbirkah in študijski obisk praške likovne akademije, 2026-2029	Priprava celostnega pregleda umetnikovega ustvarjanja in v prihodnjih letih izdaja kataloga Štovičkovih del, ki bo prikazal zbirko Mestnega muzeja Krško in tudi bolj reprezentativna dela, ki jih hranijo druge javne ustanove in zasebni lastniki ali pa se nahajajo v javne prostoru. (vezano na obeležitev 130-letnice rojstva Vladimirja Štovička v 2026 in 40-letnico njegove smrti v letu 2029)
Proučevanje nesnovne dediščine Krškega in okolice in njihovih nosilcev z namenom vpisa v Register nesnovne dediščine, 2025-2029	Strokovna podpora nosilcem Pomoč pri vpisu v register

Proučevanje materialne, socialne in duhovne kulture mesta Krško, skozi katere se je in se tudi danes oblikuje identiteta mesta, 2025-2029	Izdelava podlag za občasne razstavne projekte Proučevanje zgodovine mesta in osebnosti skozi obdobja srečevanja z informatorji. Vključevanje izsledkov v planirane razstavne dejavnosti in v širše baze kot je npr. Register nesnovne dediščine, iniciranje dodatnih vpisov v Register kulturne dediščine Slovenije. Pridobivanje novih predmetov za zbirke MMK.
--	--

7.4 RAZSTAVNI PROGRAMI MUZEJSKIH ENOT 2025 - 2029

Mestni muzej Krško (MMK) je enota, ustanovljena z namenom opravljanja nalog varstva premične dediščine mesta in občine Krško. Deluje v Valvasorjevem kompleksu, kulturnem spomeniku lokalnega pomena. V okviru javne službe muzej skladno s 3. členom ZVKD-1 zbira, ohranja, dokumentira, preučuje, interpretira, upravlja in razstavlja dediščino ter posreduje podatke o njej z namenom razvijati zavest o dediščini, širiti vedenje o njenih vrednotah in omogočati uživanje v njej.

Muzejski program poteka še v delu prostorov v Mencingerjevi hiši, zavod pa upravlja tudi s Hočevarjevim mavzolejem, ki je kot objekt kulturne dediščine umeščen v mestni park. Prav tako za razstavno dejavnost muzeja s pridom izkoriščamo veliko avlo Kulturnega doma Krško in postajališča na ploščadi pred Kulturnim domom Krško.

Mestni muzej Krško od začetka delovanja pripravlja stalne in občasne razstave. Stalne in občasne razstave od 2010 do danes so tematsko vezane na področje delovanja muzeja, torej lokalno skupnost mestne občine Krško in segmentirano predstavljajo pomembne osebnosti, ki so v preteklosti oblikovale mesto in nekatere tudi sooblikovale nacionalno zgodovino in identiteto. Razstave so umeščene v historično stavbo z majhnimi prostori in mestoma težje dostopnimi prehodi, umanjka konsistentni prikaz zgodovinskega razvoja Krškega in njegove okolice, tudi v fizičnem smislu je prehajanje iz razstave v razstavo oteženo in ni zasnovano časovno linearno.

Postavitev nove stalne razstave: Neviodunum. Gurckfeld. Krško. (delovni naslov)

Z namenom prikaza zgodovine Krškega od prazgodovine do danes je cilj celostna prostorska in vsebinska preureditev razstavišč in razstavnega programa muzeja v Valvasorjevem kompleksu do leta 2030.

To bo **osrednji večletni projekt muzeja** v tem strateškem obdobju, s predvidenim zaključkom v 2030, zasnovan pa je bil kot idejni predlog že v minulem strateškem obdobju. Poleg redno zaposlenih bo vanj vključenih tudi večje število zunanjih sodelavcev, strokovnjakov z različnih humanističnih področij, s področja oblikovanja, multimedije, osvetlitve ipd.

Prostorski posegi v prostor z namenom fizične preureditve bodo odvisni od statike objekta, preučevanje teh možnosti je v teku. Temu se bo posledično prilagodila tudi razstavna dejavnost, osnovni cilj te preureditve pa je izdelati celovit in sistematični vpogled v zgodovino tega lokalnega prostora. Zaradi omejenih prostorskih zmožnosti bo del gradiv predstavljen v digitalni obliki in s pomočjo sodobnih digitalnih naprav in orodij.

Do končne preureditve, ki bo terjala v nekem obdobju prenove predvidoma tudi popolno zaprtje za obiskovalce, **bodo v posameznem letu v ospredju občasne razstave**, katerih teme bodo potem ali delno ali v celoti vključene tudi v novo osrednjo muzejsko razstavo.

Med temi še posebej izpostavljamo občasno razstavo, s katero bomo obeležili 550-letnico mestnih pravic mesta Krško, marca 2027. Osrednji predmet raziskave bo pridobitev mestnih pravic oziroma iz leta 1600 ohranjen insert v potrditveni listini. Raziskava bo posvečena okoliščinam pridobitve mestnega statuta in njegovi vsebini. Vsebinska primerjava mestnih pravic z drugimi srednjeveškimi mesti na Slovenskem bo osvetlila pomen in specifičnosti posameznih členov za mesto in njene prebivalce. Glavne ugotovitve bodo reprezentirane na razstavi, v katero bodo umeščene faksimile mestnih pravic in že razstavljene mestne regalije.

Grad Rajhenburg (GR) je spomenik državnega pomena in kot tak nosilec pomembnih vsebin različnih zgodovinskih obdobj, ki jih je mogoče tudi muzejsko interpretirati.

Na gradu so tako že postavljene **stalne razstave**, s katerimi obiskovalcem predstavljamo prelomna dogajanja in pomembne osebnosti, ki so Rajhenburg in njegov vplivni prostor zaznamovale skozi zgodovino. Skupaj je trenutno umeščenih 7 stalnih razstav, od tega 3 lastne, 3 v pristojnosti Muzeja novejšje in sodobne zgodovine Slovenije in 1 v pristojnosti Narodnega muzeja Slovenije. **Tematike stalnih postavitev bomo dopolnjevali z občasnimi razstavami.**

Programski cilji 2025 - 2029:

- Celovita prenova lastne stalne razstave Stavbni razvoj; aktivnost je del projekta Grajske sanje (2026 – 2027)
- Realizacija vsakoletnega programa dopolnitev lastne stalne razstave Vitezi Rajhenburški – osrednje razstave na gradu (2025 – 2029)
- Dogovor z MNSZS in NMS o nadaljevanju in dopolnjevanju stalnih razstavah iz pristojnosti nacionalnih muzejev (v 2026 dogovor; 2026 – 2029 izvedba dopolnitev in/ali prenov)
- **občasne likovne razstave:** sodobni ustvarjalni projekti, ki so praviloma pripravljeni posebej za razstavne prostore gradu (do 1 razstava na leto).

Razstavni prostori bodo v dogovorjenem terminu v tekočem letu na voljo programu Kulturnega in Turističnega društva Brestanica (v skladu z razpisom MO Krško na področju kulture).

Galerija Krško (GK) opravlja javno službo za galerijsko dejavnost, s prirejanjem občasnih razstav sodobne umetnosti. Od leta 2010 dalje deluje kot enota Kulturnega doma Krško. Razstavišče odlikuje poznobaročna arhitektura, ki ustvarjalcem nudi izjemne možnosti konceptualnih in posebej za ta prostor pripravljenih razstav (t.i. site-specific projektov).

Galerijski program predstavlja najnovejša dela tako uveljavljenih umetnikov, kot umetnikov mlajših generacij, ki se šele uveljavljajo v umetnostnem prostoru. V lokalnem in nacionalnem prostoru širi zanimanje za sodobno likovno umetnost, oblikuje odnos do tega dela ustvarjalnosti in jo spodbuja. Podporni programi so zato namenjeni temu, da bi vzbudili večje zanimanje za tovrstne sodobne umetniške prakse.

Galerija Krško svojo dejavnost izvaja v nekdanji cerkvi Sv. Duha. Objekt je potreben temeljite sanacije zaradi navlaženosti, sicer izvajanje galerijske dejavnosti ne bo več mogoče. Gre za objekt, ki je na vhodu/izhodu v mestno jedro Krškega, kar zelo vpliva na izgled mesta. Zaradi lokacije je toliko bolj pomembno, da se po tem, ko je bila izvedena celovita prenova strehe objekta v prihodnjih letih pristopi k sanaciji zidov, kamnitega stopnišča in stopnišča v notranjosti, vhodnih vrat in stavbnega pohištva.

RAZSTAVNI PROGRAMI 2025 - 2029	
Strateške usmeritve po lokacijah	Ukrepi
Mestni muzej Krško	
Predstavljanje zgodovine in dediščine s področja pristojnosti Mestne občine Krško	Nadaljevanje stalnega razstavnega programa iz preteklih let – lastni in partnerski razstavni programi Priprava občasnega razstavnega programa - lastni in partnerski razstavni programi (vezani na

	pomembne obletnice v aktualnem letu, do 2/leto) Predstavljanje pomembnih dogodkov, osebnosti, predmetov v okviru t.i. muzejskih vitrin (do 3 predstavitev/leto) Gostovanje z lastnim občasnim razstavnim programom (Slovenija, tujina) – do 2 gostovanji v 5-letnem obdobju
Nova stalna razstava Neviodunum. Gurckfeld. Krško. (delovni naslov)	Novelacija DIIP Potek aktivnosti po noveliranim DIIP (letni program aktivnosti)
Grad Rajhenburg	
Predstavljanje zgodovine gradu Rajhenburg in njegovega vplivnega prostora	Nadaljevanje stalnega razstavnega programa iz preteklih let – lastni in partnerski razstavni programi - Celovita prenova lastne stalne razstave Stavbni razvoj - Realizacija vsakoletnega programa dopolnitev lastne stalne razstave Vitezi Rajhenburški – osrednje razstave na gradu - Dogovor z MNSZS in NMS o nadaljevanju in dopolnjevanju stalnih razstavah iz pristojnosti nacionalnih muzejev Priprava občasnega likovnega razstavnega programa – lastni ali partnerski razstavni programi Priprava občasnega razstavnega programa na aktualno temo v tekočem letu
Galerija Krško	
Zagotavljanje prostorskih in materialnih pogojev ustvarjalcem na področju sodobne likovne umetnosti (že uveljavljenim in mlajšim, še neuveljavljenim)	Priprava občasnega razstavnega programa, t.i. site-specific projekti (3 – 4 razstave na leto) Pregledna predstavitev 60-letnice sistematičnega izvajanja razstavne dejavnosti

7.5 OBRAZSTAVNI IN IZOBRAŽEVALNI (PEDAGOŠKI IN ANDRAGOŠKI) PROGRAMI

Obrazstavnimi in izobraževalnimi programi bogatijo in oplemenitijo razstavno dejavnost; jo popularizirajo in približajo vsem ciljnim skupinam v jeziku, ki je njim blizu. V veliki meri so to strokovna in javna vodstva po razstavah, pa tudi predavanja, pogovori, delavnice, prikazi ter koncerti. Obrazstavnimi programi bodo izvajali strokovni sodelavci ter zunanji izvajalci v organizaciji posamezne muzejske enote KDK.

Izobraževalni programi, tako andragoški, še posebej pa pedagoški, ostajajo pomemben segment muzejske dejavnosti, katerih namen ostaja vzbuditi dodatno zanimanje za kulturno dediščino. Programi se bodo vsebinsko navezovali na učne načrte posameznih predmetov (zgodovina, geografija, slovenski jezik, umetnostna vzgoja, ...) in izbirnih vsebin (etnologija ...), z obiskom muzeja pa učenci na sproščen način pridobivajo nova znanja o kulturni dediščini in nadgrajujejo že usvojena. Programi so prilagojeni tako predšolskim kot tudi osnovnošolskim in srednješolskim skupinam.

Izobraževalni programi bodo tudi v prihodnje obsegali najmanj:

- pedagoške delavnice za najavljene skupine (vrtci, šole...),
- počitniške delavnice,
- delavnice ob muzejskih akcijah ter ostalih posebnih dnevih (Poletna muzejska noč ipd.), ki so namenjene splošni javnosti,
- strokovna vodstva in predavanja,
- delavnice za družine in odrasle.

V vseh enotah zavoda dajemo, in to je naša zaveza tudi v prihodnje, posebno pozornost povezovanju z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami v občini Krško, regiji Posavje in v vseslovenskem prostoru s ciljem, da bi te ustanove prepoznale raznovrstnost in kvaliteto programa muzejskih enot in se odločale za obisk in/ali obogatitev svojega učnega programa z obiskom pri nas. Komunikacija poteka s koordinatori tovrstnega programa po izobraževalnih ustanovah.

Zelo pomembna in ključna cilja skupina so družine in predstavljajo jedro muzejskih obiskovalcev. Znotraj celice lahko združujejo več generacij in s tem ustvarjajo priložnosti za medgeneracijsko učenje in pomagajo pri vzpostavljanju vseživljenjskega zanimanja za kulturo, zgodovino, umetnost. Večja verjetnost namreč je, da bodo tisti, ki so kot otroci obiskovali muzeje s svojimi starši, te obiskovali tudi kot odrasli. Družinam namenimo poljudno-izobraževalne dogodke kot je Srednjeveški dan ter druge izobraževalno-ustvarjalne aktivnosti ob aktualnih razstavah.

Trenutno na enoti Grad Rajhenburg izvajamo 15 aktualnih pedagoških programov, na enoti Mestni muzej Krško pa 13. Glede na letni program dela bodo pristojne kustosinje program po potrebi osvežile in dopolnile z novimi pedagoškimi programi ob aktualnih razstavah.

OBRAZSTAVNI IN PEDAGOŠKI PROGRAMI V VSEH MUZEJSKIH ENOTAH	
Strateške usmeritve	Ukrepi
Krepiti odnos družbe in posameznikov do dediščine in sodobnih umetniških praks	Razvoj kakovostnega in raznovrstnega obrazstavnega programa (vezan na stalne in občasne razstave)
Krepitev znanj in veščin	Razvoj kakovostnega in raznovrstnega pedagoškega programa (vezan na stalne in občasne razstave)

	Razvoj kakovostnega in raznovrstnega andragoškega programa (vezan na stalne in občasne razstave) Aktivno sodelovanje v programih kulturno-umetnostne vzgoje (KUV) na nacionalni ravni Aktivno sodelovanje z vzgojnoizobraževalnimi ustanovami in njihovi koordinatorji KUV od načrtovanja do izvajanja programov
--	---

7.6 VSESLOVENSKE MUZEJSKE AKCIJE IN POPULARIZACIJSKI PROGRAMI

VSESLOVENSKE MUZEJSKE AKCIJE IN POPULARIZACIJSKI PROGRAMI	
Strateške usmeritve	Ukrepi
Aktivnosti v okviru vseslovenskih muzejskih akcij	Priprava in izvedba programa za 10 tematski dni in za 4 posebne muzejske akcije/leto
Razvoj in izvedba lastnih programov za popularizacijo dediščine	Srednjeveški dan Rajhenburški dan čokolade Noč utrdb
Promocija muzejskih programov v okviru tematskih dni in dejavnosti drugih organizatorjev	Priprava in izvedba programa za 5 tematskih akcij/leto

7.7 PUBLICISTIČNA DEJAVNOST

S publiciranjem bomo tudi v prihodnje omogočali tako širitev raziskovalnih izsledkov kakor tudi širšo dostopnost arhivskih in muzejskih gradiv ter programov muzeja, kar ostaja ena od pomembnih nalog javne muzejske službe tudi v prihodnje. Njen obseg pa bo v veliki meri odvisen od finančne zmožnosti zavoda oz. sredstev, ki jih bomo lahko v ta namen namenili (visoki produkcijski stroški; majhen obseg prodaje). Vse bolj je v navadi tudi objava egradiva. Pri izdaji bomo glede na vrsto publikacije tudi v prihodnje iskali programske partnerje in se vključevali v soizdajateljstvo.

PUBLICISTIČNA DEJAVNOST	
Strateške usmeritve	Ukrepi
Popularizacija in krepitev dostopnosti zbirk, razstav in programov muzeja	Izdaja in prodaja kakovostnega in raznovrstnega publicističnega gradiva (razstavniki, katalogi, monografije, zloženke, delovni list, ponatisi, informacijske brošure, drugo) – tudi v soizdajateljstvu

8 TRŽNE DEJAVNOSTI ENOT

Tržne dejavnosti zavoda po obstoječem odloku o ustanovitvi s spremembami in dopolnitvami so:

- gostinske storitve za zunanje naročnike.
- nudenje strokovnih storitev s področja dejavnosti zavoda pravnim in fizičnim osebam;
- organizacija in izvedba kongresnih, civilno-družbenih, protokolarnih, gospodarskih, izobraževalnih, sejmskih, festivalskih, družabnih in drugih prireditve, ki ne sodijo v program javne službe,
- storitve s področja kongresnega in kulturnega turizma,
- svetovanje in nudenje pogodbenih storitev s področja dejavnosti zavoda,
- prodaja likovnih del.

V skladu z določili ZUJIK se javni zavodi lahko financirajo tudi s prihodki, ki jih ustvarijo z opravljanjem drugih/tržnih dejavnosti. Pri tem opravljanje tržnih dejavnosti ne sme ogroziti izvajanja javne službe in se mora v celoti pokriti iz tržnih prihodkov.

Izmed navedenih tržnih dejavnosti je trenutno priglašena gostinska dejavnost v omejenem obsegu v enoti KDK, in sicer samo za naročnike, ki tudi sicer najemajo dvorano in naše storitve. Te dejavnosti zavod ne izvaja na drugih lokacijah, ker imata ekskluzivnost izvajanje te dejavnosti najemnika gostinskih prostorov tako na gradu Rajhenburg kot v Valvasorjevem kompleksu.

Aktualna pravila in sodila za razporejanje prihodkov in odhodkov za opravljanje javne službe in tržne dejavnosti je sprejel Svet zavoda po predhodnem soglasju župan Mestne občine Krško, kot je to določeno z odlokom o ustanovitvi KDK. V primeru bistveno spremenjenih razmerij med javno službo in tržno dejavnostjo bo zavod slednja pripravil na novo.

V skladu z določili nove Uredbe o delovni uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu, Ur.l. RS 109/24, zadnji popr. 34/25) mora zavod do konca 2025 sprejeti ustrezne interne akte, s katerimi določi obseg sredstev, ki bodo namenjena izplačilu delovne uspešnosti iz tega naslova od 2026 dalje – priprava akta v teku.

O trajnosti pri izvajanju dogodkov

Pri nas so Prireditve brez odpadkov že dolgoletna, utečena praksa, ravnamo trajnostno, naj si bo z reciklažo razstavnih materialov, naj si bo z rabo inventarja za večkratno uporabo, katerega čiščenje pa gre seveda na račun večje porabe vode in zato večjih stroškov za komunalne storitve, kot bi to bilo v primeru embalaže za enkratno embalažo. Uporabljamo steklene kozarce in vrče in platnene prte.

Srečujemo se z uporabniki, ki ali zaradi varnosti ali nezaupanja v kakovost vode iz pipe še vedno zahtevajo ustekleničeno vodo oz. vodo iz plastenke. Pri nastopajočih je prav tako v navadi, da imajo poleg plastenko, ne stekleničko vodo, iz povsem varnostnih in praktičnih razlogov.

Vzpostavljene imamo ekološke otoke in tudi po objektih v notranjosti ločene koše za smeti.

Zelo se tudi upiramo smetenju slovenskega jezika s tujkami, zato podpiramo slogan Prireditve brez odpadkov.

9 TEKOČE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE TER PLAN INVESTICIJ 2025 - 2029

Zavod trenutno upravlja skupaj z 8.861 m² javne kulturne infrastrukture (uporabna površina zgradb) s pripadajočimi zemljišči.

S Sklepom o določitvi javne kulturne infrastrukture na območju mestne občine Krško (Ur. l. RS, št. 108/2024) s pripadajočo prilogo je Kulturni dom Krško upravljavec naslednje javne kulturne infrastrukture:

- **Kulturni dom Krško**, 2.279 m², na naslovu Trg Matije Gubca 2;
- **Ploščad pred Kulturnim domom Krško**, 2.208 m²
- **Valvasorjev kompleks**, 2010, na naslovu Valvasorjevo nabrežje 4, **v deležu 92,13 %** (1.585,60 m²), preostalih 7,87 % (135,49 m²) je v neposredni pristojnosti Mestne občine Krško (gostinska dejavnost, trenutno oddani prostori v najem);
- **Grad Rajhenburg s pripadajočo Moserjevo hišo in zemljišči**, 2012, na naslovu Cesta izgnancev 3, Brestanica, v izmeri 4.443,98 m² (z začetkom leta 2025 delitev upravljanja na zgradbi gradu, manjšinski upravljavec v deležu 2,5 %, prostor peninoteke, postal CPT Krško, izvajanje javne službe na področju turistične promocije);
- **Galerija Krško**, 2013, v izmeri 167 m², na naslovu Valvasorjevo nabrežje 4,
- **Hočevarjev mavzolej**, 2019, v izmeri 122 m², ni naslova.
- **Mencingerjeva hiša**, 2013, na naslovu Cesta krških žrtev 2, in sicer od leta 2013, ko je bil objekt celovito prenovljen, je bilo muzejski dejavnosti namenjenih 263,90 m², niso pa v našem pogodbenem upravljanju.

V tem strateškem obdobju bo v okviru nalog upravljanja premoženja aktualno:

- najemno razmerje za gostinski del na gradu Rajhenburg po izteku aktualne najemne pogodbe z julijem 2027 (v pristojnosti ustanoviteljice in večinskega upravljavca, 2027);
- najemno razmerje za apartma, ki se v okviru projekta Grajske sanje ureja v Moserjevi hiši za namene turističnih nastanitev (v pristojnosti ustanoviteljice in večinskega upravljavca, predvidoma v 2028);
- ureditev razmerja z mejašem oz. lastnikom zemljišč neposredno ob zgradbi Kulturnega doma Krško (v pristojnosti ustanoviteljice; to je predpogoj za izvedbo večjih investicijskih posegov na zgradbi, kot so nov dostop/izhod iz uprave in velike dvorane, streha, fasada, parkirna mesta)
- v primeru ureditve platoja nad Moserjevo hišo v smeri dejavnosti, ki bi sodile v okvir javne muzejske službe, urediti upravljavsko razmerje z ustanoviteljico tudi za te površine.
- upravljanje Mencingerjeve hiše: sodelovati z lastnico pri vzpostavitvi najboljšega model, ki bo v zadovoljstvo vseh aktualnih uporabnikov in izvajalcev dejavnosti na tej lokaciji ter v prid objektu.

Med objekti v upravljanju večina teh sodi pod posebno spomeniško varstvo, kar zahteva stalno komunikacijo na ravni lastnica (Mestna občina Krško) – upravljavec (Kulturni dom Krško) – pristojna služba za varstvo kulturne dediščine (ZVKD, Območna enota Novo mesto, po potrebi izdaja dodatne kulturno-varstvene pogoje in soglasja) – izvajalci vzdrževalnih del (različni, z ustreznimi referencami s področja varstva kulturne dediščine); posebnost so še prostori s poslikavami v Mencingerjevi hiši, kjer poteka komunikacija tudi še z Restavratorskim centrom ZVKDKS.

V objektih na vseh lokacijah imamo vrsto sistemov in opremo, ki jih je potrebno skladno z zakonodajo redno/obdobno pregledovati. **Naloge tekočega in investicijskega vzdrževanja so zato kompleksne** in povezane z veliko odgovornostjo. **S pomočjo zunanjega pooblaščenca za varstvo pri delu** je vzpostavljen protokol sodelovanja z vsemi za varnost pristojnimi deležniki, da sledimo predpisom in v vsakem trenutku zagotavljamo varnost tako zaposlenim kot obiskovalcem v času obiskovanja prireditev.

Program investicij in investicijskega vzdrževanja je sestavni del letnih programov dela, **tudi v aktualnem strateškem obdobju se bodo letno določile prioritete investicijske potrebe, vezane na:**

- nadomeščanje opreme zaradi dotrajanosti (tehnološka zastarelost, popravilo je stroškovno neučinkovito);

- nakup nove opreme;
- investicijsko vzdrževanje, redno.

Med letom prihaja tudi do **izrednih kvarov**, ki jih sproti odpravljamo, do teh prihaja ali v garancijskem roku (garancijsko popravilo), praviloma pa izven teh.

Do izredno veliko škode na objektih lahko pride tudi zaradi **izrednih vremenskih razmer** (kot je bila toča v juliju 2023). Škodo smo odpravljali fazno, glede na stopnjo nujnosti in v odvisnosti od razpoložljivih izvajalcev za specifična popravila, še posebej zaradi posegov na objektih pod spomeniškim varstvom.

V tej zadevi ostajajo odprti še trije škodni primeri, od tega pri dveh že oddani zahtevki na zavarovalnico, in sicer:

- poškodbe na delu strehe na Hočevarjevem mavzoleju (v zaključni fazi, realizacija v 2025);
- poškodbe na stavbnem pohištvi v Valvasorjevem kompleksu - leseni ganki in okenski okvirji (v zaključni fazi, realizacija v 2025);
- **objekt KDK** (streha, deli stavbnega pohištva in del fasade) – v teku izdelava projektne dokumentacije; glede na stanje objekta kot celote, leta 2027 bo minilo 50 let od izgradnje, je ustanoviteljica pristopila k izdelavi projekta za celovito prenovu objekta (zunanosti, notranosti in neposredne okolice). Ta bo podlaga za projektantski predračun za streho in fasado, kar bosta prednostni investiciji na objektu (2026 – 2027). Zavarovalnica je že podala preliminarno oceno za škodo in pogoje za izplačilo. Glede na pričakovano oceno stroškov celovite prenove zgradbe in druge investicije občine v teku (bazen, park urbanih športov, šola OŠ M.Rostohar) je realno načrtovati fazno prenovu objekta, prednostno pa izvesti:
 - o sanacijo strehe,
 - o fasade ter
 - o večnamenskega novega vhoda/izhoda na upravo, do garderob za nastopajoče in velike dvorane, ki ima tudi funkcijo evakuacijske poti.

Objekte in pripadajočo opremo ter splošno odgovornost imamo ustrezno zavarovano, tako bo tudi v prihodnje. To se je potrdilo v vseh škodnih primerih, še posebej pa v primeru neurja s točo, ko so bili vsi dosedanja zahtevki poravnani v polni višini.

Potencialni viri za financiranje investicij in investicijskega vzdrževanja:

- sredstva ustanoviteljice: ustanoviteljica v finančnih izhodiščih za pripravo letnega načrta dela sporoči znesek, ki ga ima zavod v tekočem letu na voljo, čemur glede na stopnjo nujnosti določimo prioriteten seznam investicij tekočega leta, saj so potrebe vedno višje od finančnih zmožnosti;
- javni razpisi Ministrstva za kulturo: javni razpis Ministrstva za kulturo za kulturne domove v ustanoviteljstvu lokalnih skupnosti;
- prihodki iz naslova zavarovanja zgradb in opreme
- presežek prihodov nad odhodki iz preteklih let, če je ta ustvarjen, se prednostno vlaga v investicije
- drugi viri: za manjše investicije in/ali nakup opreme, kot so razpisi Interreg, LAS, donacije, sponzorstva.

V tekočem programskem obdobju do 2027 so razpisni viri Ministrstva za kulturo omejeni na investicije manjših vrednosti, zato **bo potrebno za večje investicije, kot je celovita prenova KDK, preučiti možnosti financiranja iz drugih virov** (CTN, Ekosklad, ipd.). V novem programskem obdobju si morajo lokalne skupnosti preko pristojnih organov **izpogajati, da se v programe investicij resornega ministrstva ponovno uvrstijo tudi večji investicijski projekti** na javni kulturni infrastrukturi v lasti lokalnih skupnosti.

S sredstvi za tekoče vzdrževanje (okvirno 55.000 €/leto; **ocena za prihodnja leta je okvirno 60.000 €/leto**) bomo krili stroške rednih servisov in obdobjnih zakonsko predpisanih pregledov. Ti so v našem zavodu številčni in raznovrstni, zakonodaja predpisuje dodatne ali večjo pogostost obstoječih.

Ker imajo lahko nekatere investicije neposredno vpliv na izvajanje programa v živo, bo potrebno usklajeno načrtovanje časovnice izvedbe del, da bi bilo kar najmanj časa potrebno poslovati pod omejenimi pogoji oz. z zaprtjem objektov za obiskovalce.

SEZNAM KLJUČNIH INVESTICIJSKIH POTREB 2025 - 2029 PO OBJEKTIH:

Na objektu Kulturni dom Krško:

- **zamenjava hladilnega agregata za podporo sistemu prezračevanja** (investicija v teku, sofinanciranje Ministrstva za kulturo po razpisu 2025)
- **zamenjava scenskih luči na odru velike dvorane s sodobnimi LED svetili** (investicija v teku, sofinanciranje Ministrstva za kulturo po razpisu 2025)
- **celovita prenova objekta** – v teku izdelava idejne zasnove in projekta za izvedbo prenove, prioritetni posegi so:
 - o **streha, fasada**, celovita prenova male dvorane z ureditvijo prezračevanja, estrihi velika dvorana, kino vlek, kino ozvočenje, kotlovnica, kinoprojektor, strojne instalacije, **ureditev neposredne okolice in dostopov v objekt za zaposlene, obiskovalce in nastopajoče**, zamenjava stavbnega pohištva);
- **celovita prenova neposredne okolice objekta (zgornja in spodnja ploščad in prehoda med njima)**
- **ureditev parkirnih mest za zaposlene, nastopajoče in obiskovalce**
- **dograditev KDK** za potrebe hrambe vse več opreme, ki je nujno potrebna za servisiranje dogodkov, specifična terja tudi posebne klimatske pogoje za hrambo, ki jih trenutno ne moremo zagotavljati, kar veča verjetnost kvara in draži servisiranje; z dograditvijo nasloviti tudi ureditev primernih pisarniških prostorov za aktualne zaposlene, za kar 4 zaposlene so ti vzpostavljeni v istem prostoru v nekdanji pevski sobi v kleti objekta; kavarna s teraso.

Na objektih kulturne dediščine (Valvasorjev kompleks, grad Rajhenburg s pripadajočo Moserjevo hišo, Galerija Krško, Hočevarjev mavzolej)

- **ureditev dodatnih depojskih prostorov**, namenjenih hrambi muzejskih predmetov v skladu z muzejskimi standardi (v obstoječih objektih so vse razpoložljive kapacitete izkoriščene; dograditev objektov ni mogoča; zbiranje in hramba predmetov je ena od temeljnih muzejskih nalog);
- **ureditev obstoječih depojskih prostorov:**
 - o **v Valvasorjevem kompleksu** so obstoječi depojski prostori pogojno primerni, v osrednjem depojskem prostoru ni urejenega ogrevanja in prezračevanja, zato je zaradi neustreznih klimatskih pogojev oteženo delo zaposlenih v hladnejših delih leta; določene vrste materialov so zelo občutljive na nihanje temperature in vlage; vsi depojski prostori so urejeni na podstrešju objekta, kar otežuje rokovanje s (težjimi) predmeti pri vnosu in iznosu le-teh; v primeru izrednih vremenskih pojavov nevarnost razkritja strehe in vdora vode; glede na statične izračune in dopustno obtežitev na kvadrato prostora vnosi večjih in težjih predmetov niso več mogoči);
 - o **na gradu Rajhenburg** so depojski prostori prav tako urejeni samo na podstrešju gradu, kjer se srečujemo s podobno problematiko kot v Valvasorjevem kompleksu oz. še večjo; v primeru izrednih vremenskih pojavov, ki bi imeli za posledico razkritje strehe, bi bila tam povzročena škoda na predmetih in v podstrešnih prostorih nepredstavljivo višja, saj objekt nima sekundarne kritine, uporabljene mavčne stene, iz katerih so urejeni podstrešni depojski, pisarniški in servisni prostori, pa so izdelani iz materialov, ki na vlagi razpadejo, kar je v delu prostorov že vidno)
- **ureditev parkirnih mest za zaposlene in obiskovalce Mestnega muzeja Krško in Galerije Krško**
- **sanacija ostrejša okroglega stolpa na gradu Rajhenburg:** streha gradu se redne vzdržuje in pregleduje, vendar ne v celoti, saj do določenih predelov strehe zaradi načina izvedbe strehe ni mogoče dostopati; odprta ostaja sanacija ostrejša okroglega stolpa, po minulih neurjih je bil saniran najbolj kritičen del; ocena krovca je, da bi bila potrebno njegovo popolno razkritje in ponovno

prekrivanje na ustrežnejši način); več o stanju in nujnih posegih na strehi gradu bo predvideno v načrtu upravljanja, katerega priprava je v teku;

- **sanacija Galerije Krško (zunanost, odvodnjavanje, stopnice):** vse bolj vidne so posledice zamakanja in vlage v prostoru zaradi neustreznega odvodnjavanja na območju Hočevanjevega trga in v neposredni bližini cerkve Sv. Duha, v kateri galerija deluje, nujna sanacija notranjega in zunanega stopnišča in stavbnega pohištva (okna, vrata);
- **sanacija dela grajske stavbe**, in sicer stavbnega pohištva (menjava tesnil na oknih po objektu gradu), sanacija vlage v kletnih prostorih gradu, namestitev urbane opreme – počivalnikov za obiskovalce v atriju gradu, nakup novega prireditvenega odra, **ter ureditev nastanitev v Moserjevi hiši – vse te investicije so del projekta Grajske sanje**, vodilni partner Mestna občina Krško, projekt v teku, 2025 - 2028; sofinanciranje Ministrstva RS za kulturo
- **inovativna osvetlitev gradu Rajhenburg z ureditvijo obhodne poti okoli objekta s pripadajočo urbano opremo**
- **sanacija pohodne površine v atriju gradu** – obstoječe mačje glave so se izkazale kot zelo neprimerne, nevarne, otežujejo izvedbo dogodkov in postavitev opreme v prostor
- **izvajanje letnega programa investicijskega vzdrževanja in nakupa opreme manjše vrednosti v okviru letnega programa za investicije in investicijsko vzdrževanje glede na prioritete v tekočem letu v višino do 50.000 €/leto za vse objekte v upravljanju.**

Poslikave v Mencingerjevi hiši:

Od leta 2022 v sodelovanju z Mestno občino Krško in ZVKDS, enota Restavratorski center, izvajamo monitoring po opravljeni intervenciji centra, s katero je bila S stena prostora s poslikavami razbremenjena vleka vlage pod poslikavo. To je bil namreč razlog odpadanja originalnega in z restavratorsko-konservatorskim postopkom dodanega materiala. Monitoring do nadaljnjega vključuje spremljanje temperature in vlage in mesečno sporočanje teh na Restavratorski center pri ZVKDS.

V planu ne navajamo vrednosti posameznih investicij, saj s temi podatki v tem trenutku ne razpolagamo. Predlagamo, da se pristopi k pripravi dokumentacije »na zalogo«, da bi imeli v primeru primernih razpisov pripravljeno potrebno projektno dokumentacijo in znano tudi oceno stroškov posamezne investicije.

10 KADRI IN KADROVSKA POLITIKA 2025 - 2029

Konec novembra 2024 sprejet Zakon o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju, ki je bil podlaga za plačno prenovu, je narekoval sprejetje novega Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Kulturnega doma Krško, ta je bil sprejet v predpisanem roku, to je 16.12.2024.

Z novim pravilnikom smo naslovili ne le prevedbo obstoječih delovnih mest, temveč tudi sistemizirali dodatna delovna mesta ter zaradi zakonske ukinitve obstoječih poiskali druga primerna delovna mesta iz kataloga delovnih mest na področju kulture. Nov akt je pričel veljati s 1.1.2025 in je podlaga za letne kadrovske načrte v prihodnjih letih. Ti morajo biti skladni z vsakokrat veljavno uredbo o metodologiji za pripravo in spremljanje izvajanja kadrovskih načrtov posrednih proračunskih uporabnikov. Končna odločitev o številu dejansko zasedenih delovnih mest je v veliki meri tudi v rokah ustanoviteljice in pristojnih organov, ki določajo letni obseg financiranja zavoda in s tem tudi obseg sredstev za plače. Pri več kot polovici delovnih mest moramo del sredstev za plače zagotoviti tudi sami, in sicer v razponu od 10 - 40 %. To pomeni, da moramo imeti ves čas v ponudbi tudi plačljiv program, ki privabi zadostno število obiskovalcev, poleg stroškov dela iz teh virov krijemo tudi 20 % vseh obratovalnih in materialnih stroškov, ki nastanejo v enoti Kulturni dom, pred epidemijo covid je bil ta delež celo 30 %.

Trenutne razmere s pomanjkanjem zadostnih in ustreznih kadrov zelo občutimo tudi v kulturi. Poleg pomanjkanja specifičnih kadrov se srečujemo s tem, da prihajajo na trg kadri s šibkim strokovnim znanjem, kljub temu pa s pričakovanji o višini plačila in o enakomernem delovnem času, ki ga v kulturi pač ni mogoče zagotavljati. V porastu je tudi število diplomantov na stopnji VII/1, ki se iz različnih razlogov ne odločajo za nadaljevanje študija na stopnji VII/2, s tem pa si zaprejo možnosti za zasedbo delovnih mest s to stopnjo zahtevnosti, kot je npr. kustos.

Zgoraj naveden pravilnik je živ dokument, ki ga bomo glede na zelo spremenljive razmere na trgu dela in tudi v kulturi nasploh po potrebi spreminjali ter ga prilagajali potrebam in razmeram v aktualnem letu.

V delo bomo tudi v prihodnje vključevali študente in dijake, z zagotavljanjem možnosti za opravljanje delovne/študijske prakse ter jih vključevali v občasno pomoč pri izvajanju dogodkov (biljetiranje, prodaja vstopnic, tehnična pomoč, tudi v vodniško službo v muzejskih enotah).

Prav tako imamo sklenjena pogodbeno sodelovanja s strokovnjaki za specifična področja dela in/ali s posebnimi znanji, ki jih potrebujemo občasno (zahtevnejše ozvočenje in oblikovanje luči, zahtevnejše oblikovanje ipd.)

Zaposleni so bodo udeleževali usposabljanj in izobraževanj glede na izkazane potrebe in z namenom pridobivanja novih in nadgradnjo obstoječih znanj in spretnosti za potrebe nemotenega izvajanja dejavnosti zavoda, s področij poslovnega in programskega vodenja zavoda, strokovnih srečanj v okviru KUDUS in AKMS, SMS, LAS, upravljanja s kadri, računovodskega poslovanja, vodenja dokumentacije, arhiviranja in ravnanja z dokumentnim gradivom, varovanja osebnih podatkov, plačnega sistema, usposabljanj za specifična področja dela (področje avdio-video tehnike, digitalizacije, kina, oblikovanja promocijskih materialov, spletne strani, stika z obiskovalci, izobraževanja s področja dediščine, pedagoških programov, projektnega vodenja, EU sredstev, sodelovanje na muzeoforumih, varstva osebnih podatkov, varstva pri delu, kibernetске varnosti, umetne inteligence).

Redno potekajo tudi izobraževanja s področja varstva pri delu, varstva osebnih podatkov, izvajajo se zdravniški pregledi za zaposlene in študente, vključene v delo v zavodu. Zaposlenim se bo po potrebi obnovlja tudi **delovna in zaščitna oprema**, kjer je ta predpisana.

Zaposlenim bo na voljo nakup strokovne literature za proučevanje na področju zgodovine, etnologije in kulturne antropologije, umetnostne zgodovine, lokalne problematike, domoznanskih del, muzeologije, pedagogike, dela z muzejsko dokumentacijo. Omogočeni bodo ogledi dobrih praks doma in v tujini.

Seznam sistemiziranih delovnih mest, stanje na dan 1.1.2025

Zap. št.	Šifra DM	Ime delovnega mesta	TR	Plačni razred (PR)	Število sistem. delovnih mest (DM)
1.	B017845	Direktor kulturnega doma *	VII/2	30 - 45	1
2.	G027909	Vodja programa VII/2	VII/2	23 - 33	1
3.	G027009	Koordinator in organizator kulturnih programov	VII/2	20 - 30	2*
4.	G097102	Svetovalec VII/2 (I)	VII/2	20 - 30	1
5.	G097162	Glavni računovodja VII/2	VII/2	26 - 36	1
6.	G027022	Oblikovalec	VII/1	17 - 27	1
7.	G097024	Tehniški sodelavec VII/1	VII/1	15 - 25	1
8.	G097084	Glavni računovodja VII/1	VII/1	19 - 29	1
9.	G097046	Strokovni sodelavec VII/1	VII/1	17 - 27	3
10.	G026005	Inženir scenske opreme	VI	12 - 22	2
11.	G096027	Informator/Organizator	VI	10 - 20	1
12.	G025025	Oblikovalec zvoka/video V	V	7 - 17	1
13.	G025023	Muzejski vodnik	V	7 - 17	1
14.	G095040	Ekonom V	V	5 - 15	1
15.	G095018	Vzdrževalec V (I)	V ****	4 - 14	1
16.	G094010	Ekonom IV	IV	3 - 13	1
17.	G093007	Manipulant III	III	2 - 12	1
18.	G092001	Čistilka II	II ****	1 - 11	0,5
Skupaj					21,5

delovna mesta z nazivi

Zap. št.	Šifra DM	Ime delovnega mesta	TR	Šifra naziva (N)	Naziv	Plačni razred	Število siste. delovnih mest (DM)
19.	G026013	Muzejski sodelavec	VI	1	Višji muzejski sodelavec	17 - 22	5 ***
	G026013	Muzejski sodelavec	VI	2	Muzejski sodelavec	12 - 17	
20.	G027012	Kustos	VII/2	1	Muzejski svetnik	28 - 33	4**
	G027012	Kustos	VII/2	2	Muzejski svetovalec	25 - 30	
	G027012	Kustos	VII/2	3	Višji kustos	22 - 27	
	G027012	Kustos	VII/2	4	Kustos	19 - 24	
skupaj							9
SKUPAJ SISTEMIZIRANIH DELOVNIH MEST							30,5
Skupaj zasedenih mest po kadrovskem načrtu v letu 2025							24,5
CILJ SKUPAJ ZASEDENIH MEST OB KONCU LETA 2029							28

*1 zaposlena na DM koordinatorica in organizatorica ima opravljen strokovni izpit z nazivom kustos že od leta 2017, za možnost premestitve na DM kustos se ni odločila, četudi opravlja pretežno ta dela, ker že doseženih napredovanj na obstoječem DM ne bi mogla v celoti prenesti, izhodiščni plačni razred DM kustos je namreč uvrščeno za 1 PR nižje od izhodiščnega plačnega razreda obstoječega delovnega mesta koordinator.

** 1 novo zaposlena na DM koordinatorica in organizatorica se bo konec leta 2025 premestila na DM kustos in v zakonskem roku 2 let opravila strokovni izpit za kustosa (usposabljanje je pričela s 1.8.2025)

*** 4 muzejske sodelavke bodo strokovni izpit opravile v zakonskem roku 2 let (usposabljanje so pričele s 1.8.2025).

1 muzejska sodelavka je strokovni izpit že opravila, trenutno je na porodniškem dopustu, po vrnitvi na delo ji bo ob izpolnjevanju vseh pogojev ponujena prerazporeditev na delovno mesto kustos. **Načrtovano je, da bi bila vsa delovna mesta s strokovnimi nazivi zapopolnjena že do konca leta 2026, gledano vsa delovna mesta skupaj pa zasedenih 28 DM do konca veljavnosti tega strateškega dokumenta.**

**** delovni mesti sistemizirani po odločbi ZPIZ za zaposlena s priznano invalidnostjo

Zaposleni nad 58 let imajo pravico ne podati soglasja za delo nad 40h/teden (trenutno 2 zaposlena)

Matere z otroki do starosti 3 ali 8 let imajo pravico uveljavljati skrajšan delovni čas iz naslova varstva otrok (trenutno 3 zaposlene)

11 FINANČNI OKVIR 2025 - 2029

Ustanoviteljica zavoda je Mestna občina Krško.

Ta zagotavlja **večinski delež sredstev za delovanje Kulturnega doma Krško, to je za izvajanje javne službe na področju kulture** (v letu 2025 je to nominalno cca 1,2 mio € oz. 75 % vseh potrebnih sredstev).

Poleg sredstev ustanoviteljice bo zavod del javnih sredstev pridobival **tudi iz razpisnih virov** Ministrstva za kulturo in iz drugih razpisnih virov (Interreg, LAS, Kreativna Evropa). Javni zavodi na področju kulture v ustanoviteljstvu lokalnih skupnosti smo pri zelo redkih razpisih upravičen prijavitelj.

Zavod bo tudi v prihodnje ustvarjal naslednje lastne prihodke:

- **nejavne prihodke za izvajanje javne službe:**
 - o vstopnine,
 - o uporabnine,
 - o kotizacije,
 - o tehnična podpora in storitve,
 - o donacije, sponzorstva in
- **tržne prihodke:**
 - o gostinska dejavnost za končnega naročnika, ki izvede dogodek izključno v prostorih KDK; v enotah MMK in GR imata ekskluzivo do izvajanje teh storitev najemnika gostinskega dela).

Ustvarjene lastne prihodke bo zavod tudi v prihodnje vlagal v izvajanje javne službe, v prvi vrsti je dolžan zagotavljati del sredstev za sofinanciranje stroškov dela in obratovalnih stroškov v enoti KDK.

Iz bilančnih podatkov za leto 2024 je bilo razmerje med viri prihodkov naslednje:

- 74,1 % sredstev za delovanje zagotovljenih s strani ustanoviteljice v obliki dotacij
- 0,6 % sredstev iz državnega proračuna
- 24,6 % sredstev za izvajanje javne službe iz nejavnih virov - lastni viri
- 0,8 % sredstev od prodaje blaga in storitev na trgu – tržna dejavnost - lastni viri

V običajnih razmerah poslovanja 2025-2029 (brez izrednih dogodkov in kriznih razmer) je cilj poslovati tako, da bi razmerje med javnimi in lastnimi viri ohranili na ravni iz leta 2024, to je 75 : 25.

(za primerjavo, leta 2020 je bilo to razmerje 89 : 11).

Zavod je registriran za opravljanje javne službe, a hkrati v manjšem obsegu opravlja tudi tržno dejavnost,

Pri prijavi na razpise pričakujemo tudi v prihodnje pomoč oz. angažma za to pristojnega oddelka za EU sredstva, da ta išče primerne vire za naše programe in zagotavlja administrativno pomoč pri prijavi, za katero v zavodu nimamo usposobljenih in razpoložljivih kadrov in/ali nismo upravičen prijavitelj. V vseh teh primerih sodelujemo na način, da posredujemo vse za prijavo relevantne vsebinske podatke.

12 KAZALNIKI USPEHA

Kazalnik	Izhodišča vrednost 1.1.2025	Končna vrednost 31.12.2029
število prireditev	1.018	1.020
število obiskovalcev	93.161	97.000
delež nejavnih prihodkov v celotnem letnem prihodku	25	25
Število zaposlenih	24,5	28
število novih stalnih razstav	0	2
Število kuriranih programov kulturno-umetnostne vzgoje	5	7
Število abonmajskih programov	4	5
Število izdelanih upravljavskih načrtov za objekte kulturne dediščine	0	2
Število novih festivalskih dogodkov in koprodukcij	1	3
Izkoristek zmogljivosti za kulturni program - obratovanje dvoran 300 ali več dni v letu	Nad 300 dni	Nad 300 dni

Občinski svet Mestne občine Krško je podal prehodno mnenje k Strateškemu načrtu Kulturnega doma Krško za obdobje 2025 – 2029 na 25. seji dne 16.10.2025.

V skladu s 27. členom Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Kulturni dom Krško (Ur. l. RS, št. 8/2020 s spremembami in dopolnitvami) je Strokovni svet na 1. seji dne 13.10.2025 sprejel sklep o ustreznosti Strateškega načrta Kulturnega doma Krško za obdobje 2025 – 2029 glede na namen ustanovitve zavoda.

V skladu s 26. členom Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Kulturni dom Krško (Ur. l. RS, št. 8/2020 s spremembami in dopolnitvami) je Svet zavoda na 2. seji dne 15.10.2025 podal soglasje k Strateškemu načrtu Kulturnega doma Krško za obdobje 2025 – 2029.

V skladu s 17. členom Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Kulturni dom Krško (Ur. l. RS, št. 8/2020 s spremembami in dopolnitvami) je direktorica Kulturnega doma Krško dne 17. 10. 2025 sprejela Strateški načrt Kulturnega doma Krško za obdobje 2025 – 2029.

Dokument se objavi na spletni strani www.kd-krsko.si.

Odgovorna oseba:
Darja Planinc
direktorica